

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Analýza a komparace účetní závěrky, výroční zprávy a podmínek pro
ověření účetní závěrky auditorem u nestátních neziskových organizací
v letech 2013 - 2016

Analysis and Comparison of Financial Statement, Annual Report and
Conditions for Audit of Financial Statement of Non-Governmental Organizations
in the Years 2013-2016

Student: Ewa Urbašová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student: **Ewa Urbašová**

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně

Téma: Analýza a komparace účetní závěrky, výroční zprávy a podmínek pro ověření účetní závěrky auditorem u nestátních neziskových organizací v letech 2013 - 2016
Analysis and Comparison of Financial Statement, Annual Report and Conditions for Audit of Financial Statement of Non-Governmental Organizations in the Years 2013 - 2016

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Změny v právní úpravě účetní závěrky a ověření účetní závěrky auditorem u nestátních neziskových organizací
3. Komparace náležitostí výroční zprávy nestátních neziskových organizací
4. Analýza účetní závěrky a výroční zprávy vybrané nestátní neziskové organizace
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 400 s. ISBN 978-80-7478-799-7.

HAKALOVÁ, Jana. *Účetní závěrka a auditing*. Brno: Tribun EU, 2010. 146 s. ISBN 978-80-7399-144-9.

URBANCOVÁ, Alžběta a Šárka KRYŠKOVÁ. *Účetnictví nevýdělečných organizací A*. 2. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB-TU Ostrava, 2008. 232 s. ISBN 978-80-248-1801-6.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

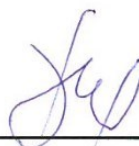
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci, kromě příloh, vypracovala samostatně.“

6.5.2016
V Ostravě dne

.....
Ewa Urbašová

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Změny v právní úpravě účetní závěrky a ověření účetní závěrky auditorem u nestátních neziskových organizací	7
2.1	Obecná charakteristika a právní úprava nestátních neziskových organizací.....	7
2.2	Charakteristika nadace.....	8
2.3	Obecná právní úprava účetní závěrky v roce 2016	10
2.4	Právní úprava účetní závěrky u nestátních neziskových organizací	13
2.4.1	Položky rozvahy v roce 2013	13
2.4.2	Změněné položky rozvahy v roce 2014.....	20
2.4.3	Upravené položky rozvahy v roce 2015	21
2.4.4	Změněné položky rozvahy v roce 2016.....	21
2.4.5	Položky výkazu zisku a ztráty v roce 2013	22
2.4.6	Změněné položky výkazu zisku a ztráty v roce 2014 a 2015	26
2.4.7	Změněné položky výkazu zisku a ztráty v roce 2016.....	26
2.4.8	Informace v příloze k účetní závěrce u nestátních neziskových organizací	28
2.5	Účetní závěrka u nadací.....	30
2.6	Ostatní změny v účetnictví v letech 2013 – 2016.....	30
2.7	Ověření účetní závěrky auditorem – obecná ustanovení v roce 2016	31
2.8	Audit účetní závěrky u nestátních neziskových organizací.....	33
2.9	Audit účetní závěrky u nadací	35
3	Komparace náležitostí výroční zprávy nestátních neziskových organizací	36
3.1	Charakteristika a náležitosti výroční zprávy v roce 2016	36
3.2	Náležitosti výroční zprávy u nestátních neziskových organizací	37
3.3	Náležitosti výroční zprávy u nadací	38
3.4	Porovnání náležitostí výroční zprávy u NNO	39

3.5 Zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy u všech účetních jednotek	40
3.6 Zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy u nestátních neziskových organizací	40
3.7 Zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy u nadací	42
4 Analýza účetní závěrky a výroční zprávy vybrané nestátní neziskové organizace.....	43
4.1 Nadace Terezy Maxové dětem	43
4.1.1 Poslání Nadace	44
4.2 Výroční zpráva Nadace Terezy Maxové v roce 2013	44
4.2.1 Informační část	44
4.2.2 Účetní závěrka a audit v roce 2013	46
4.3 Výroční zpráva Nadace Terezy Maxové za rok 2014	47
4.3.1 Informační část	47
4.3.2 Účetní závěrka a audit za rok 2014	49
4.4 Obecné účetní zásady, účetní metody a způsoby oceňování	50
4.5 Porovnání hospodaření v letech 2013 – 2014.....	51
4.6 Zhodnocení	53
5 Závěr.....	54
Seznam použité literatury	55
Seznam zkratk.....	59
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1. Úvod

Neziskové organizace plní v každé vyspělé ekonomice důležitou roli. Poskytují jak materiální tak i nemateriální pomoc určité skupině obyvatel, kteří si ji nemohou zajistit sami. Proto je důležité, že se v posledních letech neziskový sektor rozrůstá. Stejně tak přibývá dárců a dobrovolníků, kteří chtějí s neziskovými organizacemi spolupracovat.

Bez přihlížení k informacím z minulých účetních období není možné efektivně a správně řídit organizaci. Bez těchto údajů je nemožné ocenění správnosti minulých rozhodnutí a taktéž výběr nejlepšího rozhodnutí do budoucna. Aby organizace správně fungovala, je potřeba sledovat jak informace interní (z vlastní organizace) tak externí (z okolí podniku). Účetní jednotky nejsou pouze příjemcem a uživatelem informací, jsou rovněž poskytovatelem údajů o svém hospodaření subjektům mimo organizaci. Tyto údaje uvádí účetní jednotka v účetní závěrce a výroční zprávě.

Stejně jako pro obchodní společnosti je i pro nestátní neziskové organizace velmi důležité správně uzavřít kalendářní či hospodářský rok. V dnešní době je pro lidi velmi obtížné důvěřovat jednotlivým neziskovým organizacím, protože se neziskový sektor rozvíjí a je čím dál více různých organizací, které hledají dárce pro financování svých účelů. Občané se bojí, že jejich především peněžité dary skončí v kapse neznámého podvodníka a ne tam, kde daná organizace slibuje peníze vložit. Pro neziskové organizace je tedy velmi důležité vytvořit si co nejlepší veřejnou důvěru, aby získávaly prostředky potřebné pro naplňování svých cílů (např. poskytování příspěvků potřebným lidem). Důraz je tedy kladen na informace, které jsou veřejnosti poskytovány. Všechny potřebné údaje o organizaci, jako jsou předmět činnosti, účel, cíle a podobně, mohou lidé najít ve výročních zprávách na internetu nebo v sídle společnosti. V tomto dokumentu může zainteresovaná osoba najít kromě již zmíněných informací také účetní závěrku organizace a případně i výrok auditora k účetní závěrce.

Před sestavením samotné účetní závěrky je nutno provést řadu činností. Tento postup je nazýván jako účetní uzávěrka, díky které je účetní závěrka sestavena věrně, úplně a pravdivě.

Cílem bakalářské práce je provést komparaci účetní závěrky, výroční zprávy, auditu účetní závěrky a zveřejňování výroční zprávy u nestátních neziskových organizací v letech 2013 až 2016, které nastaly v důsledku změn v právních předpisech. Dalším cílem je porovnat změny v sestavování účetní závěrky, výroční zprávy, zveřejňování výroční zprávy a podmínkách auditu účetní závěrky u nadací obecně a rovněž i u vybrané konkrétní nadace. Tato analýza bude provedena na Nadaci dětem Terezy Maxové. V této bakalářské práci dojde rovněž

k obecné charakterizaci účetní závěrky, auditu účetní závěrky, výroční zprávy a zveřejňování výroční zprávy u všech účetních jednotek.

Práce byla rozdělena na tři hlavní části a to na teoretickou komparaci meziročních změn v právní úpravě účetní závěrky a auditu účetní závěrky, teoretické změny v náležitostech výroční zprávy a zveřejňování výroční zprávy. Poslední částí je praktická analýza účetní závěrky a výroční zprávy u vybrané nadace.

Při zpracování bakalářské práce byly použity metody popisu, komparace a analýzy.

2. Změny v právní úpravě účetní závěrky a ověření účetní závěrky auditorem u nestátních neziskových organizací

„Účetní závěrka je oficiálním výstupem, se kterým účetní jednotky vystupují vůči třetím subjektům – např. finančnímu úřadu, dárcům či obecné veřejnosti. Zároveň je shrnutím celoroční účetní práce“, jak tvrdí Dobrozemský (2015, s. 312).

2.1 Obecná charakteristika a právní úprava nestátních neziskových organizací

V České republice neexistuje oficiální právní definice, která by definovala nestátní neziskové organizace. Podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, se neziskové organizace označují jako účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.

Neziskové, institucionalizované, soukromé, dobrovolné, nezávislé, samostatné. Těchto šest slov nejlépe charakterizuje nestátní neziskové organizace. Neziskové znamená, že zisk není rozdělován mezi členy nebo vlastníky. Institucionalizované znamená, že mají svou organizační strukturu. Dále jsou dobrovolné, soukromé, tedy nejsou zřízeny státem. Samosprávné a nezávislé znamená, že mají vlastní management a pravidla, podle kterých se řídí. [22]

Neziskové organizace jsou organizace, které nebyly zřízeny nebo založeny se záměrem podnikat. O činnosti těchto organizací je jiný zájem, ať už společnosti, státu nebo skupiny lidí. Dané organizace působí v rámci neziskového odvětví a to jak veřejného, tak i soukromého. [5]

Podle vyhlášky 504/2002 Sb. mezi nestátní neziskové organizace patří především: politické strany a politická hnutí, spolky, církve a náboženské společnosti, obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy a jiné.

Nestátní neziskové organizace jsou v ČR upravovány následujícími zákony:

- politické strany a politická hnutí se řídí zákonem č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů;

- církve a náboženské společnosti se řídí zákonem č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností, a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech);

- veřejné vysoké školy se řídí zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách);

- obecně prospěšné společnosti se řídí zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů;

- spolky, zájmová sdružení právnických osob, nadace, nadační fondy, ústavy a společenství vlastníků jednotek se řídí podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Mezi další zákony a předpisy, kterými se nestátní neziskové organizace řídí, jsou:

- vyhláška č. 504/2002 Sb., pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví;

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů;

- české účetní standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, č. 401 – 414;

- a další zákony, jako například daňové zákony.

2.2 Charakteristika nadace

Nadace a nadační fondy se do roku 2013 řídily zákonem č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech. Nově od roku 2014 se řídí podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Podle § 306 NOZ se nadace zakládá k trvalé službě hospodářsky nebo společensky prospěšnému účelu. Účel nadace může být jak veřejně prospěšný, pokud spočívá v podpoře obecného blaha, tak i dobročinný, spočívá-li v pomoci určitému okruhu osob. Nadace nemůže být založena za účelem podpory politických stran a hnutí nebo jiné účasti na jejich činnosti. Nemůže být ani založena pouze pro výdělečné cíle.

Do roku 2014 zákon o nadacích a nadačních fondech v § 1 definoval nadace a nadační fondy jako účelové sdružení majetku, které vzniklo, aby bylo dosahováno obecně prospěšných cílů. Obecně prospěšným cílem je podle tohoto zákona především: rozvoj duchovních hodnot; ochrana přírodního prostředí, lidských práv nebo ostatních humanitárních hodnot; ochrana tradic, kulturních památek a rozvoj vzdělání, tělovýchovy, sportu a vědy.

Podle § 309 NOZ se nadace zakládá nadační listinou, kterou je zakládací listina nebo pořízení pro případ smrti. Nadační listina musí mít formu veřejné listiny. Jak uvádí § 310 tohoto zákona, zakládací listina musí obsahovat alespoň: název a sídlo, jméno zakladatele a jeho

bydliště, účel, výše vkladu každého zakladatele, výše nadačního kapitálu, počet členů správní rady a jejich údaje, počet členů dozorčí rady a jejich údaje, určení správce vkladů a podmínky pro poskytování nadačních příspěvků.

Pokud se jedná o založení nadace pořízením pro případ smrti § 311 NOZ uvádí, že do nadace se vnáší vklad povoláním nadace za dědice nebo nařízením odkazu. Založení nadace v tomto případě nabývá účinnosti smrtí zůstavitele. Jedná-li se o takový způsob založení nadace, musí nadační listina obsahovat přinejmenším: název nadace, účel, údaj o výši vkladu a výši nadačního kapitálu, podmínky pro poskytování nadačních příspěvků.

Podle § 315 nového občanského zákoníku vzniká nadace v den zápisu do veřejného rejstříku. Návrh na zápis podává zakladatel. § 120 NOZ uvádí, že do veřejného rejstříku se zapíše minimálně den vzniku, zrušení s uvedením důvodu, den zániku, název, adresu sídla, předmět činnosti, jméno a bydliště každého člena statutárního orgánu včetně uvedení způsobu, jakým tento orgán právnickou osobu zastupuje a údaje o dni vzniku nebo zániku jejich funkce.

Podle NOZ je stanovený požadavek, aby celková výše vkladů odpovídala částce alespoň **500 000 Kč**, tato hodnota představuje nadační jistinu. Pokud nadační listina obsahuje údaj o minimální výši jistiny, která přesahuje částku **500 000 Kč**, musí být vkladová povinnost před vznikem nadace splněna alespoň v této minimální výši. Nadační jistina obsahuje soubor předmětů vkladů a nadačních darů. Nadační kapitál je peněžním vyjádřením nadační jistiny. Tento nadační kapitál se zapisuje do nadačního rejstříku.

Jak uvádí § 353 a § 354 nového občanského zákoníku, nadační příspěvek nesmí být poskytnut členovi orgánu, zaměstnanci nadace ani osobě jim blízké. Osoba, která přijala nadační příspěvek, jej může použít pouze ve shodě se sjednanými podmínkami. Na požádání nadace, musí daná osoba prokázat, jak příspěvek využila. Jestliže se použije nadační příspěvek v rozporu se stanovenými podmínkami, musí jej tato osoba vrátit nadaci jako bezdůvodné obohacení.

Podle § 362 a § 364 NOZ je jedním z orgánů nadace správní rada, která je statutárním orgánem a má minimálně tři členy. Nestanoví-li nadační listina jiné funkční období člena tohoto orgánu, je dané období pětileté. V § 368 nového občanského zákoníku je uvedeno, že dalším orgánem nadace je dozorčí rada, která je kontrolním a revizním orgánem a má alespoň tři členy. Dozorčí rada musí být založena, jestliže dosahuje nadační kapitál částky alespoň desetkrát vyšší než je souhrnná výše vkladů do nadace, tedy **5 000 000 Kč**. Jak je uvedeno v § 373 NOZ, pokud není zřízená dozorčí rada, její působnost provádí revizor.

Jak již bylo zmíněno, nadace je založena za účelem naplnění určitého účelu. Pokud bylo daného účelu dosaženo, je nadace zrušena. [1]

Porovnání některých změn u nadací od platnosti nového občanského zákoníku

Podle nového občanského zákoníku patří nadace do fundací. Do fundace patří takové právnické osoby, které jsou tvořeny majetkovým základem k určitému účelu. Zahrnujeme zde kromě nadací také nadační fondy a přidružené fondy. Jak bylo již zmíněno výše, nadace nesmí být založeny za účelem podpory politických stran a hnutí. Podle již neplatného zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, nadace pouze nesměly být založeny za účelem financování politické strany a hnutí. Nová právní úprava také hovoří o tom, že fundace mohou i podnikat, ale pouze jako vedlejší činnost a výnos z podnikání musí sloužit pouze k podpoře účelu nadace. Pravidlo omezení ročních provozních nákladů nadace na výši stanoveného procenta z celkového objemu poskytnutých příspěvků bylo zrušeno. Aktuálně mají nadace pouze povinnost účtovat v účetnictví odděleně o nákladech na správu. Nově je možnost zřízení takzvaného přidruženého fondu. Do správy nadace lze smlouvou svěřit jako „přidružený fond“ majetek, který je způsobilý být předmětem vkladu do nadace a pověřit nadaci k využití majetku k sjednanému účelu. Daný účel musí souviset s posláním nadace. Tento fond musí mít označení „přidružený fond“ a současně musí obsahovat i název nadace, která jej zřídila. Nadace vykonává správu přidruženého fondu za úplatu. [23]

Podle § 362 NOZ má mít správní rada nadace minimálně 3 členy, tak tomu bylo i před rokem 2014, kdy platil zákon o nadacích a nadačních fondech, ale oproti současnosti § 11 zákona o nadacích stanovoval, že počet členů správní rady musel být vždy dělitelný třemi. Odlišné je rovněž funkční období členů správní rady. Podle § 12 zákona o nadacích a nadačních fondech, trvalo toto období 3 roky, naopak aktuálně podle § 364 NOZ je funkční období pětileté.

Došlo rovněž ke změně u dozorčí rady, podle § 17 zákona o nadacích a nadačních fondech byla dozorčí rada pouze kontrolním orgánem, kdežto podle § 368 NOZ je jak kontrolním, tak i revizním orgánem nadace.

2.3 Obecná právní úprava účetní závěrky v roce 2016

Podle § 18 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví je účetní závěrka nedílný celek a tvoří ji:

- a) rozvaha (balance),
- b) výkaz zisku a ztráty,
- c) příloha, která doplňuje a vysvětluje informace zahrnuté v rozvaze a výkazu zisku a ztráty.

Zákon o účetnictví dále uvádí, že účetní závěrka obchodních společností musí zahrnovat rovněž i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Banky, spořitelní a úvěrní družstva, pojišťovny, zajišťovny a penzijní společnosti nesestavují přehled o peněžních tocích. Dále malé a mikro účetní jednotky rovněž nemají povinnost sestavovat přehled o peněžních tocích a zároveň nejsou povinny sestavovat ani přehled o změnách vlastního kapitálu. Vždy musí tyto dva přehledy sestavit účetní jednotky, pokud k rozvahovému dni a za předcházející účetní období mají aktiva celkem **40 000 000 Kč** a roční úhrn čistého obrátu přesáhl **80 000 000 Kč**.

Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví dále stanovuje, že účetní závěrka musí obsahovat obchodní firmu nebo název, případně jméno. Dále musí obsahovat sídlo, případně pokud se sídlo liší od bydliště, uvádí se jak sídlo, tak i bydliště účetní jednotky. Účetní závěrka zahrnuje rovněž: identifikační číslo; pokud je účetní jednotce přiděleno; informace o zápisu do veřejného rejstříku, která je uváděna na obchodních listinách; právní formu, popřípadě zprávu o tom, že účetní jednotka je v likvidaci; předmět podnikání nebo jiné činnosti, eventuálně účel zřízení účetní jednotky a rozvahový den nebo jiný okamžik, ke kterému se účetní závěrka sestavuje. V účetní závěrce nesmí chybět podpisový záznam statutárního orgánu nebo účetní jednotky, případně podpisový záznam správce a obhospodařovatele u svěřeneckých fondů, administrátora a obhospodařovatele u investičních fondů. Účetní závěrka může být sestavena v plném nebo zkráceném rozsahu. Účetní závěrku ve zkráceném rozsahu mohou sestavit účetní jednotky, které nemají povinnost ověření účetní závěrky auditorem.

V § 19 zákona o účetnictví tohoto zákona se uvádí, že rozvahový den, ke kterému se sestavuje účetní závěrka, je den, kdy se uzavírají účetní knihy. Řádnou účetní závěrku se sestavuje k poslednímu dni účetního období a v ostatních případech se sestavuje mimořádná účetní závěrka. V účetní závěrce musí být informace podle stavu ke konci rozvahového dne.

Je důležité, aby účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz o účetnictví, aby byla reálně zobrazena situace finanční a majetková. Údaje obsažené v účetní závěrce musí být sestaveny tak, aby byly srovnatelné s předchozím účetním obdobím, případně s jinými účetními jednotkami. [4]

Finanční situaci podniku představuje rozvaha, která se sestavuje k jednomu konkrétnímu dni a to k rozvahovému dni. Aktiva se musí vždy rovnat pasivum. Spolu s výkazem zisku a ztráty představují hlavní finanční závěrku společnosti. [3]

Rozvaha a výkaz zisku a ztráty se dělí na položky, které se podle § 4 vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve

znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, označují kombinací písmen, římských číslic a arabských číslic.

Práce s účetní závěrkou můžeme rozdělit do 4 částí:

1) přípravné činnosti – jedná se například o provedení inventarizace, vyúčtování dohadných položek a opravných položek k pohledávkám, kontrola časového rozlišení výnosů a nákladů a další. Tyto informace musí být správné, kompletní a reálné.

2) uzávěrka účetnictví – jde o činnosti, které v hlavní knize uzavírají účty. Jedná se například o zjišťování obrátů na straně MD a D, zjištění konečných zůstatků aktiv a pasiv, nákladů a výnosů, výpočet základu daně a jiné činnosti.

3) závěrka účetnictví – jde o sestavení výkazů, kterými jsou rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha,

4) další povinnosti - jako jsou například: audit účetní závěrky, zhotovení výroční zprávy, uveřejnění účetní závěrky a výroční zprávy, obnovení interních směrnic, aktualizování účtového rozvrhu a další. [6]

Podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., se v rozvaze zachycují položky majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv. Ve výkazu zisku a ztráty jsou položky nákladů a výnosů a výsledek hospodaření. V příloze jsou zachyceny doplňující a vysvětlující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Tyto informace se uvádějí v takovém pořadí, v jakém jsou vykázány položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty. V přehledu o peněžních tocích jsou uvedeny některé položky majetku, které poskytují informace o přírůstcích a úbytcích peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů, které se člení na provozní, finanční a investiční činnost. V přehledu o změnách vlastního kapitálu je zachycena položka z rozvahy, a to položka vlastní kapitál, která poskytuje informace o uspořádání jeho položek, které jsou vyjádřením jeho celkové změny za účetní období.

Podle § 3a této vyhlášky rozvahu v plném rozsahu sestavují: velké a střední účetní jednotky; malé a mikro účetní jednotky, které mají povinnost mít auditorem ověřenou účetní závěrku. Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu sestavují obchodní společnosti a jiné účetní jednotky, které jsou velkou a střední účetní jednotkou, malou a mikro účetní jednotkou, které mají povinnost ověření účetní závěrky auditorem. Přílohu v plném rozsahu sestavují velké a střední účetní jednotky, malé a mikro účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

V § 3a této vyhlášky je rovněž stanoveno, že rozvaha ve zkráceném rozsahu obsahuje položky označené písmeny a římskými číslicemi, kromě položky Dlouhodobé pohledávky a položky Krátkodobé pohledávky. Tuto variantu rozvahy ve zkráceném rozsahu mohou sestavovat malé účetní jednotky, které nemusejí mít auditorem ověřenou účetní závěrku. Mikro účetní jednotky, které nemají povinnost ověření účetní závěrky auditorem, mohou sestavit rozvahu ve zkráceném rozsahu, která obsahuje pouze položky označené písmeny. Výkaz zisku a ztráty ve zkráceném rozsahu obsahuje pouze položky označené římskými číslicemi, písmeny a výpočtové položky. Takový výkaz zisku a ztráty může sestavit malá nebo mikro účetní jednotka, která není obchodní společností a nemá povinnost mít ověřenou účetní závěrku auditorem. Přílohu ve zkráceném rozsahu může sestavovat mikro a malá účetní jednotka, nemající povinnost ověření účetní závěrky auditorem. Tato příloha obsahuje pouze některé informace uvedené v § 39 vyhlášky 500/2002 Sb., například údaje o použitých obecných účetních zásadách, použitých účetních metodách, nebo například informace o výši závazkových vztahů, které mají splatnost delší než 5 let k rozvahovému dni.

Podle § 37 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pokud účetní jednotka nesestaví účetní závěrku vůbec nebo ke stanovenému dni, hrozí jí pokuta ve výši až 6 % hodnoty aktiv celkem. Jestliže účetní jednotka sestavila účetní závěrku, avšak neobsahuje všechny povinné součásti, může být účetní jednotce uložena pokuta ve výši až 3 % hodnoty aktiv celkem. Pojmem aktiva celkem se podle § 1d zákona o účetnictví rozumí úhrn aktiv zjištěných z rozvahy (aktiva netto).

2.4 Právní úprava účetní závěrky u nestátních neziskových organizací

Nestátní neziskové organizace se při sestavování účetní závěrky řídí především vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví. Tato vyhláška mimo jiné určuje obsahové vymezení položek rozvahy, výkazu zisku a ztráty a vysvětlující a doplňující informací v příloze v účetní závěrce.

2.4.1 Položky rozvahy v roce 2013

Podle § 7 - § 25 vyhlášky č. 504/2002 Sb. se v roce 2013 rozvaha skládala z následujících položek.

Dlouhodobý nehmotný majetek celkem zahrnuje především nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva a ostatní dlouhodobý nehmotný majetek s dobou využitelnosti delší než jeden rok a oceněním určeným účetní jednotkou. Dále se zde zahrnují také povolenky na emise, kterými jsou například povolenky na emise skleníkových plynů, bez ohledu na výši ocenění a další obdobná práva. Patří zde rovněž technické zhodnocení od částky vymezené zákonem o daních z příjmů. Znalecké posudky, plány rozvoje, průzkumy trhu, návrhy reklamních a propagačních akcí, certifikace systému jakosti a software pro řízení technologií nebo zařízení, která bez daného vybavení nemohou fungovat, nejsou DNM.

Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje a Software vytvořené vlastní činností a stanoveny k obchodování nebo, které byly získány od jiných osob.

Ocenitelná práva k předmětům průmyslového a podobného vlastnictví, k výsledkům tvůrčí duševní činnosti.

Drobný dlouhodobý nehmotný majetek - patří zde především software, ocenitelná práva, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje a ostatní DNM, jehož ocenění jedné položky je od 7 000 Kč do 60 000 Kč, doba použitelnosti je delší než 1 rok a který byl pořízen do 31. prosince 2002, a to až do doby vyřazení.

Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek - takový majetek, který nelze zařadit do jiné položky. Jedná se hlavně o povolenky na emise a preferenční limity bez ohledu na výši ocenění.

Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek - po dobu jeho pořizování do uvedení do stavu schopného k užívání.

Poskytnuté zálohy na DNM - patří zde jak krátkodobé tak i dlouhodobé zálohy.

Pozemky bez zřetele na výši ocenění jestliže nejsou zbožím. Pozemky jsou majetkem neodpisovaným.

Umělecká díla, předměty a sbírky kulturní hodnoty a podobný movitý majetek bez ohledu na ocenění. Dále zde náleží movité kulturní památky, sbírky muzejní povahy, předměty kulturní hodnoty a církevní stavby. Pokud není známá jejich pořizovací cena, ocení se částkou 1 Kč. Nepatří zde majetek, který je součástí stavby nebo je zbožím. Umělecká díla, předměty a sbírky kulturní hodnoty nejsou odpisovány.

Stavby bez ohledu na dobu použitelnosti a výši ocenění. Patří zde například: budovy; důlní stavby pod povrchem; otvírky nových lomů, pískoven a hlinišť; byty a nebytové prostory definované jako jednotky; nemovité kulturní památky oceněné pořizovací nebo reprodukční pořizovací cenou.

Samostatné movité věci a soubory movitých věcí a soubory majetku, které jsou charakterizovány se samostatným technicko-ekonomickým určením, oceněné účetní jednotkou

a s dobou použitelnosti delší než jeden rok. Dále předměty z drahých kovů, pokud se nejedná o předměty kulturní hodnoty nebo kulturní památky.

Pěstitelské celky trvalých porostů zahrnují trvalé porosty vinic a chmelnic bez nosných konstrukcí, ovocné stromy a keře vysazené na pozemku o výměře 0,25 hektaru, v hustotě minimálně 1 000 stromů nebo 90 keřů na 1 hektar.

Základní stádo a tažná zvířata, bez ohledu na výši ocenění obsahují plemenná zvířata, jako jsou například koně, ovce, prasata, husy a další.

Drobný DHM - patří zde jak movité věci, tak i soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, které jsou oceněny jednou položkou od 3 000 Kč do 40 000 Kč, s dobou použitelnosti delší než 1 rok, pořízený nejpozději do 31. prosince 2002, a to až do doby vyřazení.

Ostatní dlouhodobý hmotný majetek obsahuje například: bez ohledu na pořizovací cenu ložiska nevyhrazeného nerostu nebo jejich části zakoupené jako součást pozemku po 1. 1. 1997 v rozsahu určeném geologickým průzkumem; jiný majetek, který má charakter dlouhodobého hmotného majetku, který není zahrnut do pozemků, uměleckých děl, staveb, samostatně movitých věcí, pěstitelských celků trvalých porostů, základního stáda a tažných zvířat, drobného dlouhodobého hmotného majetku, nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku ani do poskytnutých záloh na dlouhodobý hmotný majetek.

Nedokončený DHM po dobu jeho pořizování do uvedení do stavu způsobilého k užívání.

Poskytnuté zálohy na DHM obsahuje jak dlouhodobé tak i krátkodobé zálohy.

Podíly v ovládaných a řízených osobách a podíly v osobách pod podstatným vlivem zahrnují majetkovou účast.

Dluhové cenné papíry držené do splatnosti - mají stanovenou splatnost a účetní jednotka má záměr držet je do doby jejich splatnosti.

Půjčky organizačním složkám s dobou splatnosti delší než 1 rok, které poskytuje účetní jednotka vlastním organizačním složkám, jestliže jsou účetními jednotkami.

Ostatní dlouhodobé půjčky se splatností překračující jeden rok, které nebyly uvedeny v jiných položkách.

Ostatní dlouhodobý finanční majetek zahrnuje ostatní CP nezahrnuté do jiných položek, termínové vklady se splatností nad jeden rok a majetek, který byl přenechán do užívání jiné účetní jednotky formou smluv o pronájmu věci movitých a nemovitých sjednaných před 1. lednem 2001.

Pořizovaný DFN - patří zde cenné papíry a podíly dlouhodobého charakteru v průběhu jejich pořízení.

Oprávky k dlouhodobému majetku - zahrnují oprávky k příslušnému dlouhodobému majetku. Oprávky představují finanční vyjádření opotřebení majetku.

Materiál na skladě zahrnuje především suroviny, pomocné látky, náhradní díly, obaly a další materiál.

Materiál na cestě obsahuje materiál, který dosud nebyl fyzicky přijat na sklad.

Nedokončená výroba, to jsou produkty, které již nejsou materiálem, ale nejsou ani hotovým výrobkem.

Polotovary vlastní výroby nepřešly doposud všemi stupni výroby a budou dokončeny do hotových výrobků v dalších procesech výroby.

Výrobky již hotové připravené k prodeji nebo ke spotřebě.

Zvířata - patří zde mladá chovná zvířata, zvířata ve výkrmu a také například ryby, hejna slepic a podobně.

Zboží na skladě a v prodejnách jsou movitými věcmi, které byly nabyty za účelem dalšího prodeje, pokud s nimi účetní jednotka obchoduje. Dále tato položka zahrnuje výrobky vlastní výroby, které byly aktivovány a vydány do vlastních prodejen. Rovněž se zde nacházejí nemovitosti, pokud účetní jednotka s nimi obchoduje.

Zboží na cestě, které nebylo dosud převzato účetní jednotkou, avšak byly již vyúčtovány dodavatelem.

Poskytnuté zálohy na zásoby obsahují jak krátkodobé tak i dlouhodobé zálohy.

Odběratelé - obsahují pohledávky za odběrateli jak dlouhodobé tak i krátkodobé. Nepatří zde pohledávky směnečné.

Směnky k inkasu - patří zde směnečné krátkodobé a dlouhodobé pohledávky za odběrateli a ostatními dlužníky ze směnek na vlastní řád a ze směnek cizích.

Pohledávky za eskontované cenné papíry - za směnky předané bance k proplacení do doby splatnosti směnky a jiné pohledávky za CP s termínem splatnosti, předané bance k proplacení.

Poskytnuté provozní zálohy obsahuje krátkodobé i dlouhodobé zálohy poskytnuté dodavatelům.

Ostatní pohledávky - ostatní krátkodobé i dlouhodobé pohledávky z obchodních vztahů.

Pohledávky za zaměstnanci především z titulu poskytnutých záloh, například na pracovní cestu.

Pohledávky za institucemi sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění

Dan z příjmu obsahuje jak za běžné tak i za minulá účetní období pohledávky z titulu daně z příjmu v aktivní položce. V pasivní položce obsahuje závazky z titulu daně z příjmu za běžné i minulá účetní období.

Ostatní přímé daně - v položce aktiv, patří zde zejména pohledávky za daň ze závislé činnosti a funkčních požitků. V pasivní položce jsou zahrnuté závazky zejména z daní ze závislé činnosti a funkčních požitků.

Dan z přidané hodnoty - především nárok na vrácení DPH při uplatnění nadměrného odpočtu, uvedené v aktivní položce. Naopak v pasivní položce najdeme závazky z titulu odvodu této daně u plátců DPH.

Ostatní daně a poplatky - v aktivech najdeme pohledávky ze spotřební, silniční daně a další a v pasivech závazky z titulu těchto daní.

Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem a Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem orgánů územních samosprávných celků

Pohledávky za účastníky sdružení – zahrnují krátkodobé i dlouhodobé pohledávky.

Pohledávky z pevných terminovaných operací a opcí z uskutečněných pevných terminovaných operací s finančními nástroji.

Pohledávky z vydaných dluhopisů - zahrnujeme zde pohledávky emitentů z titulu úpisu dlouhodobých a krátkodobých dluhopisů.

Jiné pohledávky - patří zde krátkodobé pohledávky především pohledávky za náhradu škody od odpovědné osoby.

Dohadné účty aktivní obsahují krátkodobé a dlouhodobé pohledávky, které nejsou ke dni účetní závěrky doloženy potřebnými doklady, a tedy je neznámá její výše.

Opravná položka k pohledávkám vytvářena k jednotlivým pohledávkám v situaci, kdy se pohledávky vztahují účetní jednotky k činnosti podléhající dani z příjmů. Uvádějí se v záporné hodnotě v aktivech.

Pokladna zahrnuje peněžní prostředky v hotovosti, které má účetní jednotka ke dni účetní závěrky v pokladně.

Ceniny - především obsahuje kolky, dálniční známky, poštovní poukázky a další.

Účty v bankách - tedy disponibilní peněžní prostředky.

Majetkové cenné papíry k obchodování a Dlouhodobé cenné papíry k obchodování, které jsou drženy účetní jednotkou po dobu kratší než 1 rok.

Ostatní cenné papíry - uvádějí se zde například dluhové CP držené do splatnosti, která je kratší než 1 rok.

Pořizovaný krátkodobý finanční majetek - složky ocenění krátkodobých CP a podílů v průběhu jejich pořizování.

Peníze na cestě jsou peněžní prostředky, které z důvodu časového nesouladu při výběrech, vkladech a převodech mezi bankovními účty a pokladnami nebyly zatím připsány na účet nebo odepsány z účtu. V rozvaze se uvádí buď v kladné, nebo záporné hodnotě.

Náklady příštích období a Příjmy příštích období - mají kladný zůstatek.

Kurzové rozdíly aktivní, které jsou zjištěny ke dni sestavení účetní závěrky.

Aktiva celkem je hodnota aktiv brutto snižená o hodnotu oprávek a opravných položek.

Vlastní jmění je hodnota vlastního majetku. Tato položka může obsahovat rovněž dotace, jestli byly přijaty jako zdroj pořízení DNM nebo DHM. Uvádí se zde například i nově zjištěný majetek, který dosud nebyl zachycen v účetnictví a zdroje převedené z fondů.

Fondy jsou účelově vytvořené zdroje ze zisku po zdanění nebo bezúplatně přijaté. Dále zde patří část výtěžku veřejných sbírek na předem stanovený účel.

Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků - především se zde uvádí oceňovací rozdíl při použití reálné hodnoty a ocenění ekvivalencí u CP a podílů a oceňovací rozdíly při uplatnění reálné hodnoty derivátu, který zajišťuje očekávané peněžní toky.

Účet výsledku hospodaření za běžné účetní období.

Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení za běžné účetní období.

Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let - jedná se o nevypořádané hospodářské výsledky za předchozí období.

Rezervy se řídí zákonem o rezervách.

Dlouhodobé bankovní úvěry jsou cizím zdrojem s dobou splatnosti delší než 1 rok.

Vydané dluhopisy dlouhodobé.

Závazky z pronájmu dlouhodobé z titulu převzatého majetku do užívání od pronajímatele formou smluv o pronájmu věci nemovité a movité sjednaných před 1. 1. 2001.

Přijaté dlouhodobé zálohy na dobu delší než 1 rok.

Dlouhodobé směnky k úhradě obsahují dlouhodobé směnečné závazky z akceptovaných cizích směnek a ze směnek vlastních. Nevedou se zde směnky dlouhodobé použité jako zajišťovací prostředek.

Dohadné účty pasivní obsahují závazky dlouhodobé, které ke dni účetní závěrky nebyly doloženy potřebnými doklady, a tedy neznáme přesnou výši.

Ostatní dlouhodobé závazky - například přijaté půjčky od jiných osob než od bank.

Dodavatelé - patří zde závazky krátkodobé kromě závazků směnečných.

Směnky k úhradě zahrnují závazky směnečné z titulu krátkodobých vlastních nebo akceptovaných cizích směnek. Nepatří zde směnky krátkodobé, které mají povahu CP.

Přijaté zálohy na dobu do 1 roku od odběratelů na dodávky v obchodních vztazích.

Ostatní závazky jiné než v předešlých položkách. Především závazky k odběratelům z důvodu reklamace dodávky.

Zaměstnanci - zahrnuje závazky k zaměstnancům především z titulu nároku na výplatu mezd a odměn, které vyplývají z pracovního poměru. Také zde patří nároky na výplatu peněžních náležitostí osob ve výkonu civilní služby v účetní jednotce, pokud mají charakter mezd, tedy služné.

Ostatní závazky vůči zaměstnancům - například nároky na cestovné, za použití pracovních pomůcek a jiné.

Závazky k institucím sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění.

Závazky ze vztahu ke státnímu rozpočtu a Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánu územních samosprávných celků.

Závazky z upsaných nesplacených CP a podílů - tedy závazky z majetkové účasti.

Závazky k účastníkům sdružení krátkodobé a dlouhodobé.

Závazky z pevných termínovaných operací a opcí, vyplývající z uskutečněných pevných termínovaných operací s finančními nástroji.

Jiné závazky, které nebyly zařazeny do předchozích položek, jako například závazky z odpovědnosti za způsobenou škodu.

Krátkodobé bankovní úvěry s dobou splatností do 1 roku.

Eskontní úvěry obsahují zdroje cizí se splatností do jednoho roku, především úvěry krátkodobé poskytnuté bankou při eskontu směnek.

Vydané krátkodobé dluhopisy a Vlastní dluhopisy

Dohadné účty pasivní - zahrnují krátkodobé závazky, které ke dni účetní závěrky nejsou doloženy veškerými doklady, a tedy není známa přesná částka.

Ostatní krátkodobé finanční výpomoci - jako jsou například přijaté finanční výpomoci od jiných osob, než od bank, se splatností do jednoho roku.

Výdaje příštích období jsou náklady související s běžným obdobím, ale úhrady zatím nebyly provedeny.

Výnosy příštích období jsou výnosy, jež jsou v běžném období přijaty, ale výkony budou uskutečněny v příštím období.

Kurzové rozdíly pasivní zjištěny ke dni sestavení účetní závěrky.

Pasiva celkem

2.4.2 Změněné položky rozvahy v roce 2014

Podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., došlo v roce 2014 ke změnám v následujících položkách, které jsou uvedeny v § 7 - § 25.

Dlouhodobý nehmotný majetek celkem zahrnuje stejně jako v předchozím roce nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva a ostatní dlouhodobý nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a oceněním určeným účetní jednotkou. Dále obsahuje také povolenky na emise, kterými jsou například povolenky na emise skleníkových plynů, bez ohledu na výši ocenění a další obdobná práva. Patří zde i technické zhodnocení avšak oproti minulému roku se liší tím, že zde náleží od výše ocenění stanovené účetní jednotkou. Dlouhodobým nehmotným majetkem nejsou zejména znalecké posudky, průzkumy trhu, plány rozvoje, návrhy propagačních a reklamních akcí, certifikace systému jakosti a software pro řízení technologií nebo zařízení, která bez tohoto vybavení nemohou fungovat.

Pozemky - stejně jako v předchozím roce tato položka obsahuje pozemky bez ohledu na výši ocenění, pokud nejsou zásobami. Novinkou roku 2014 je nejen změna terminologie, kdy pojem zboží nahradilo slovo zásoby, ale také od tohoto roku zde nepatří součástí pozemku, které jsou odpisovány a vykazují se jako majetek nebo jeho části v položce stavby, pěstitelské celky trvalých porostů nebo ostatní dlouhodobý hmotný majetek.

Stavby - totožné jako v roce 2013 je, že zde náleží bez ohledu na výši ocenění a doby použitelnosti stavby včetně budov, důlních staveb pod povrchem, vodní díla, otvírky nových lomů, pískoven a hlinišť, technické rekultivace a nemovité kulturní památky oceněné pořizovací cenou nebo reprodukční cenou. Nově zde patří také právo stavby, pokud nechce účetní jednotka realizovat stavbu vyhovující právu stavby a proto není vykazováno jako součást ocenění stavby v rámci zásob. Stejně zde zůstaly i byty a nebytové prostory označovány jako jednotky, nově zde přibýly i společné části nemovité věci, včetně spoluvlastnického podílu na pozemku.

Ostatní dlouhodobý hmotný majetek - přibýly zde pouze věcná břemena k pozemku a stavbě s výjimkou užívacího práva, pokud nejsou uvedeny v položce stavby nebo nejsou součástí ocenění v položce zásob.

Zaměstnanci - v této položce došlo ke zrušení nároku na výplatu peněžních prostředků osob ve výkonu civilní služby v účetní jednotce, takzvané služné.

2.4.3 Upravené položky rozvahy v roce 2015

Podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., došlo v roce 2015 pouze k jedné změně v položkách rozvahy, a to: v rozvahové položce **Stavby** (§ 8) patří, kromě jiného, právo stavby, pokud není zbožím na skladě a v prodejně u účetní jednotky, která nakupuje nemovitosti za účelem prodeje.

2.4.4 Změněné položky rozvahy v roce 2016

Podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., došlo v roce 2016 k následujícím změnám v položkách rozvahy, které jsou uvedeny v § 7 - § 25.

V položce **Stavby** došlo pouze k jedné změně a to, že kromě jiného zde řadíme kulturní památky a to bez ohledu na ocenění.

Položka **Dospělá zvířata a jejich skupiny** se původně nazývala základní stádo a tažná zvířata. V této položce došlo také ke změně, a to takové, že pokud zvířata a jejich skupiny s dobou použitelnosti delší než jeden rok nejsou zařazeny do této položky, účtuje se o nich jako o zásobách.

V položce **Materiál na skladě** přibýly hmotné movité věci a jejich soubory, které nebyly vykázané v položce hmotné movité věci a jejich soubory, s dobou použitelnosti delší než 1 rok. Rovněž zde nově patří pokusná zvířata.

Došlo k přejmenování položky zvířata na **Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny**. Do této položky patří zvířata a jejich skupiny včetně jatečných zvířat, která nejsou uvedena v položce dospělá zvířata a jejich skupiny, materiál na skladě nebo v položce zboží na skladě a v prodejnách.

Do položky **Zboží na skladě a v prodejnách** se nově řadí i zvířata vlastního chovu, která byla dospělá aktivována a jsou určena k prodeji, kromě jatečných zvířat.

V položce **Zboží na cestě** přibyla k hmotným movitým věcem i zvířata, která byla vyúčtována dodavatelem, ale doposud nepřevzata účetní jednotkou.

Položka **Aktiva celkem** nově zahrnuje celkovou hodnotu aktiv sníženou o hodnotu opravných položek a opravek k příslušným aktivům.

Položka **Vlastní jmění** zahrnuje nově i účelové dary, jestliže byly přijaty jako zdroj financování DNHM.

V této vyhlášce od roku 2016 došlo rovněž ke změnám v terminologii. Například položka samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí se změnila na hmotné movité věci a jejich soubory. Položka podíly v ovládaných a řízených osobách se

změnila na podíly – ovládaná nebo ovládající osoba, nebo položka podíly v osobách pod podstatným vlivem se upravila na podíly – podstatný vliv. Dále položka pokladna se mění na peněžní prostředky v pokladně, účty v bankách se upravily na peněžní prostředky na účtech. Název položky krátkodobé bankovní úvěry byl zkrácen na krátkodobé úvěry a položka dlouhodobé bankovní úvěry byla zkrácena na dlouhodobé úvěry. Dále došlo rovněž k zrušení položky pořizovaný dlouhodobý finanční majetek, pořizovaný krátkodobý finanční majetek, kursové rozdíly aktivní a kursové rozdíly pasivní.

2.4.5 Položky výkazu zisku a ztráty v roce 2013

Podle § 26 - § 28 vyhlášky č. 504/2002 Sb. se v roce 2013 uváděly do výkazu zisku a ztráty následující položky.

Spotřeba materiálu zahrnuje náklady na spotřebu materiálu a majetku, který je účtován jako zásoby. Rovněž zde řadíme snížení materiálu do normy přirozeného úbytku, například z důvodu rozprášení nebo vylití.

Spotřeba energie

Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek, patří zde například dodávky vody.

Prodané zboží zahrnuje náklady na prodané zboží a úbytky zboží do normy přirozeného úbytku.

Opravy a udržování majetku, ke kterému má účetní jednotka vlastnické právo.

Cestovné - patří zde náklady spojené s pracovní cestou.

Náklady na reprezentaci - například náklady na pohoštění obchodního partnera.

Ostatní služby - obsahuje například pořizovací cenu nakoupeného, zařazeného do užívání drobného nehmotného majetku.

Mzdové náklady, jsou náklady na příjmy ze závislé činnosti, rovněž příjmy naturální, služné, náklady spojené s příjmy z funkčních požitků, které jsou vypláceny členům statutárních a kontrolních orgánů.

Zákonné sociální pojištění, které účetní jednotka musí hradit na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění.

Ostatní sociální pojištění - například zde řadíme dobrovolné penzijní připojištění zaměstnanců.

Zákonné sociální náklady související se zaměstnanci.

Ostatní sociální náklady, které nepatří do žádné předchozí položky.

Daň silniční a Daň z nemovitosti

Ostatní daně a poplatky obsahuje například správní poplatky, daň z převodu nemovitostí, doměrky spotřební daně a další.

Smluvní pokuty a úroky z prodlení daňově uznatelné, kromě úroků z prodlení podle smlouvy o úvěru. Obsahuje rovněž penále nebo sankce ze smluvních vztahů a další.

Ostatní pokuty a penále, které jsou daňově neuznatelné.

Odpis nedobytné pohledávky, patří zde náklady na odpis pohledávek, který souvisí s činností účetní jednotky podléhající dani z příjmů. Dále zde řadíme ztrátové položky, u kterých nestačí k zaplacení likvidační podstata dlužníků, a rovněž náklady na postoupené pohledávky, které souvisí s činností účetní jednotky podléhající dani z příjmu.

Úroky - v nákladech obsahují úroky vůči bankám nebo jiným věřitelům, rovněž zde patří úroky z prodlení podle smlouvy o úvěru. Ve výnosech obsahují úroky přijaté od banky a jiných dlužníků.

Kursově ztráty vznikají na účtech závazků, pohledávek a na finančních účtech.

Dary - patří zde především zůstatková cena odpisovaného DNM a DHM, který vlastní účetní jednotka, při bezúplatném převodu z důvodu darování. Rovněž zde řadíme pořizovací cenu darovaných zásob a poskytnuté finanční dary. Zde se neuvádí pořizovací cena majetku neodpisovaného a bezúplatné převody majetku v rámci hlavního poslání organizace.

Manka a škody na majetku, kromě schodku cenin a hotovosti v pokladně, které jsou vždy pohledávkou k odpovědné osobě. Škodou v této položce se myslí fyzické znehodnocení, tedy neodstranitelné poškození nebo zničení majetku.

Jiné ostatní náklady - především zde patří náklady týkající se provozní činnosti, bankovní poplatky, náklady se získáváním bankovních záruk a jiné.

Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - obsahuje náklady na odpisy podle odpisového plánu, který stanoví účetní jednotka, dále zahrnuje zůstatkovou cenu majetku při vyřazení z důvodu jeho likvidace v důsledku opotřebení.

Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku při vyřazení z důvodu prodeje.

Prodané cenné papíry a podíly v ocenění, které stanoví zákon.

Prodaný materiál - zde patří náklady, které jsou spojeny s vyřazením majetku.

Tvorba rezerv - zahrnuje náklady na tvorbu rezerv, které souvisejí s činností podniku a podléhají dani z příjmů.

Tvorba opravných položek, patří zde náklady na tvorbu opravných položek související s činností organizace podléhající dani z příjmů.

Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami – jedná se o příspěvky určené pro vlastní organizační složky na provoz, v rámci hlavní činnosti určené zřizovací listinou.

Poskytnuté členské příspěvky zahrnují členské příspěvky zaplacené právnickým osobám, které vyplývají z nepovinného členství účetní jednotky.

Dodatečné odvody daně z příjmů - především zde patří doměrky daně za minulé období, snížené o vratky za předchozí období.

Daň z příjmů za dané zdaňovací období, které se týká výsledků hospodaření za období, za které se sestavuje účetní závěrka.

Náklady celkem

Tržby za vlastní výrobky, Tržby z prodeje služeb a Tržby za prodané zboží

Změna stavu zásob nedokončené výroby zahrnuje zvýšení, nebo snížení stavu zásob nedokončených výrobků, kterými jsou přírůstky a úbytky zásob, případně změny stavu zásob, které vyplývají z inventarizace.

Změna stavu zásob polotovarů - patří zde zvýšení či snížení stavu zásob polotovarů, kterými jsou přírůstky či úbytky zásob polotovarů. Případně také změny stavu zásob, které vyplývají z inventarizace.

Změna stavu zásob výrobků obsahuje buď zvýšení, nebo snížení stavu zásob výrobků, kterými jsou přírůstky nebo úbytky zásob výrobků. Eventuálně změna stavu zásob, která vyplývá z inventarizace.

Změna stavu zvířat - zahrnuje zvýšení, nebo snížení stavu zásob zvířat, kterými jsou přírůstky nebo úbytky zásob zvířat. Popřípadě zde patří také změna stavu zásob, která vyplývá z inventarizace.

Aktivace materiálu a zboží - jedná se o vyrobený ve vlastní režii materiál a zboží, rovněž materiál získaný demontáží při likvidaci DHM nebo DDHM. Oceněn vlastními náklady na jejich pořízení.

Aktivace vnitroorganizačních služeb - zahrnuje především hodnotu vlastní přepravy a také ostatní výkony provedené pro vlastní potřebu. Oceněna vlastními náklady na jejich pořízení.

Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku - řadíme zde výnosy ve výši vlastních nákladů na pořízení, jimiž je aktivace DNM pořízeného vlastní režií.

Aktivace dlouhodobého hmotného majetku - patří zde výnosy ve výši vlastních nákladů na pořízení, kterými je aktivace DHM pořízeného vlastní režií.

Smluvní pokuty a úroky z prodlení, které jsou daňově uznatelné, kromě úroků z prodlení podle smlouvy o úvěru.

Ostatní pokuty a penále, které jsou daňově neuznatelné.

Platby za odepsané pohledávky představují úhrady z pohledávek, které byly již odepsány v minulosti na MD nákladů a od tohoto momentu se sledovaly jen na podrozvahových účtech. Rovněž tato položka obsahuje i platby za postoupení pohledávek, které souvisí s činností účetní jednotky a podléhají dani z příjmů.

Kurzové zisky vznikají na účtech závazků, pohledávek a na finančních účtech.

Zúčtování fondů zahrnuje výnosy do výše nákladů při použití prostředků účelových fondů, které se uvádějí v položce fondy v pasivech.

Jiné ostatní výnosy - zde můžeme zařadit například náhrady za manka a škody jak od fyzických tak i od právnických osob.

Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

Tržby z prodeje cenných papírů a podílů - krátkodobého i dlouhodobého charakteru.

Tržby z prodeje materiálu

Výnosy z krátkodobého finančního majetku - například úroky a dividendy, které vyplývají z vlastnictví finančního majetku krátkodobého.

Zúčtování rezerv zahrnuje výnosy z rozpuštění nebo zrušení rezerv, související s činností organizace a podléhající dani z příjmů.

Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - patří zde například úroky a dividendy, které vyplývají z vlastnictví finančního majetku dlouhodobého.

Zúčtování opravných položek zahrnuje výnosy z úplného nebo částečného rozpuštění opravných položek, které souvisí s činností účetní jednotky a podléhají dani z příjmů.

Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami zahrnuje příspěvky přijaté na provoz v rámci hlavní činnosti určené zřizovací nebo zakladatelskou listinou od vlastních organizačních složek, pokud jsou účetními jednotkami.

Přijaté příspěvky (dary) na činnost provozní, rovněž zde najdeme část výtěžku z veřejných sbírek, které jsou určeny na zaplacení výdajů spojených s uspořádáním veřejných sbírek.

Přijaté členské příspěvky podle statutu, stanov nebo podle jiných zřizovacích listin. Uvádějí se zde i příspěvky členů registrovaných církví a náboženských společností.

Provozní dotace určené na provozní činnost. Za dotaci považujeme například bezúplatné plnění ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, Národního fondu, státního fondu a z rozpočtu územních samosprávných celků na vymezený účel.

Výnosy celkem

Výsledek hospodaření před zdaněním obsahuje rozdíl výnosů celkem a nákladů celkem s výjimkou daně z příjmů. Výsledek hospodaření po zdanění zahrnuje rozdíl výsledků hospodaření před zdaněním a daně z příjmů.

Jak uvádí § 28 vyhlášky č. 504/2002 Sb., mají účetní jednotky povinnost ke dni sestavení účetní jednotky odděleně vykázat náklady, výnosy a výsledek hospodaření za činnost hlavní a činnost hospodářskou. Podle této vyhlášky se hlavní činností rozumí všechny činnosti, pro které byla účetní jednotka založena zakladatelskou listinou nebo jiným dokumentem. Hospodářskou činností se rozumí činnosti vymezené zvláštním právním předpisem, nebo činnosti definované ve statutu, zřizovací listině nebo zakládací listině. Jedná se například o doplňkovou, podnikatelskou, vedlejší nebo jinou činnost.

2.4.6 Změněné položky výkazu zisku a ztráty v roce 2014 a 2015

Podle vyhlášky č. 504/2002 Sb. nedošlo v nákladech, výnosech a výsledku hospodaření v roce 2014 k žádným podstatným změnám. Pouze se změnily některé drobnosti jako například: v roce 2013 byly náklady peněžního styku názvem pro bankovní poplatky. V tomto roce se jedná o poplatky související s vedením účtů u bank nebo spořitelních a úvěrních družstev. Následně se v několika málo případech změnila terminologie, například kdysi právní subjektivita se změnila na právní osobnost nebo dividendy se upravily na podíly na zisku.

Podle této vyhlášky nedošlo v roce 2015 k žádným změnám v položkách výkazu zisku a ztráty oproti roku 2014.

2.4.7 Změněné položky výkazu zisku a ztráty v roce 2016

Podle § 26 - § 28 vyhlášky č. 504/2002 Sb., se v roce 2016 podstatně změnila položky výkazu zisku a ztráty.

Došlo ke sloučení položek: spotřeba materiálu, spotřeba energie a spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek v jednu položku, tedy v položku ***spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných dodávek***

Došlo k přejmenování položky cestovné na ***náklady na cestovné***.

Po novele zákona o účetnictví se aktivace a změny stavu, které byly původně vedeny ve výnosech, nově uvádí v nákladech. Z toho důvodu nám ve výkazu zisku a ztráty v nákladech přibývají položky: ***změna stavu zásob vlastní činnosti, aktivace materiálu, zboží a vnitroorganizačních služeb*** a položka ***aktivace dlouhodobého majetku***. Kromě přesunutí

těchto položek z výnosů do nákladů došlo rovněž ke spojení položek: změna stavu zásob nedokončené výroby, změna stavu zásob polotovarů, změna stavu zásob výrobků a změna stavu zvířat v jednu a to již zmiňovanou položku změna stavu zásob vlastní činnosti. Rovněž položka aktivace materiálu a zboží a aktivace vnitroorganizačních služeb se spojily do jedné položky a položka aktivace DNM a aktivace DHM se rovněž spojily v jednu položku v nákladech a to aktivace dlouhodobého majetku.

Položky daň silniční, daň z nemovitostí a ostatní daně a poplatky jsou od roku 2016 spojeny do jedné položky, která se nazývá ***daně a poplatky***.

Položka ***Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále*** vznikla spojením položky smluvní pokuty a úroky z prodlení a položky ostatní pokuty a penále.

Další spojení proběhla u položek tvorba rezerv a tvorba opravných položek v jednu, a to ***tvorba a použití rezerv a opravných položek***.

Rovněž položky poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami a poskytnuté členské příspěvky se spojily v položku ***poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami***.

K poslednímu spojení položek v nákladech výkazu zisku a ztráty došlo u položky dodatečné odvody daně z příjmu a položky daň z příjmů v jednu a to ***daň z příjmů***.

Byla přejmenována položka úroky, na ***nákladové úroky***. Dále název položky odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se zkrátil na ***odpisy dlouhodobého majetku***. Změnila se také položka zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku na ***prodaný dlouhodobý majetek***.

Výnosy, ve výkazu zisku a ztráty, nově obsahují pouze tyto položky: ***provozní dotace; přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami; přijaté příspěvky (dary); přijaté členské příspěvky; smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále; platby za odepsané pohledávky; výnosové úroky; kursové zisky; zúčtování fondů; jiné ostatní výnosy; tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku; tržby z prodeje cenných papírů a podílů; výnosy z krátkodobého finančního majetku; výnosy z dlouhodobého finančního majetku***.

2.4.8 Informace v příloze k účetní závěrce u nestátních neziskových organizací

Jak uvádí § 29 vyhlášky č. 504/2002 Sb., příloha se sestavuje popisným způsobem nebo formou tabulek, pro zajištění srozumitelnosti a přehlednosti uváděných informací. § 30 této vyhlášky stanoví povinné informace v příloze k účetní závěrce.

2013 – 2015

V těchto letech daná vyhláška stanovovala následující povinné informace:

- sídlo, právní forma, název, poslání účetní jednotky. Dále také, statutární orgány a organizační složky s vlastní právní osobností, pokud byly vytvořeny;
- informace o zakladatelích a zřizovatelích, výši vkladů a informace o zápisu těchto vkladů do rejstříku;
- účetní období, způsoby zpracování účetních záznamů a místo jejich uložení, účetní metody, způsoby oceňování a odpisování. Dále informace o použitých obecných účetních zásadách, odchylkách od účetních metod, způsobech stanovení opravek k majetku a způsobech stanovení reálné hodnoty daného majetku a závazků, výši vytvořených rezerv a opravných položek a způsob jejich tvorby za dané období;
- významné události, které nastaly mezi rozvahovým dnem a sestavením účetní závěrky;
- způsoby oceňování aktiv a závazků, rovněž stanovení úpravy hodnoty, jak trvalé tak i přechodné a přepočtení hodnoty aktiv a závazků v cizí měně s uvedením použitého kursu vyhlášeného Českou národní bankou k rozvahovému dni;
- název ostatních účetních jednotek, ve kterých sama účetní jednotka nebo prostřednictvím třetí osoby jednající jejím jménem drží podíl. Daný podíl může být i ve formě držených akcií, s uvedením podílu, u akcií s uvedením počtu, rovněž i výše základního kapitálu, fondů, vlastního jmění, ztráty nebo zisku dané účetní jednotky za předcházející účetní období;
- informace o splatných závazcích pojistného na sociálním zabezpečení, příspěvků na státní politiku zaměstnanosti, veřejného zdravotního pojištění a evidované daňové nedoplatky u místně příslušného celního nebo finančního orgánu, s uvedením splatnosti, částky a data vzniku;
- údaje o jmenovité hodnotě, nebo ocenění akcií a podílů a jejich počet;
- informace o majetkových cenných papírech, prioritních a vyměnitelných dluhopisů nebo obdobných CP nebo práv, s uvedením jejich počtu a rozsahu práv, která propůjčují;

- dlužné částky, které vznikly v daném účetním období a u kterých zůstatková doba splatnosti k rozvahovému dni je delší než pět let. Dále informace o výši všech dluhů, zajištěných plnohodnotnou zárukou, s udáním formy a povahy záruky;
- informace o výši finančních nebo ostatních dluhů, které nebyly uvedeny v rozvaze;
- výsledek hospodaření, který je rozdělen na hlavní a hospodářskou činnost a pro účely daně z příjmů;
- průměrný evidenční přepočtený stav zaměstnanců;
- výše vymezených odměn a funkčních požitků členům statutárních, kontrolních nebo jiných orgánů, určených stanovami, statutem nebo jinou zřizovací listinou;
- účasti členů kontrolních, statutárních a jiných orgánů, určených stanovami, statutem nebo jinou zřizovací listinou;
- informace o výši úvěrů, závdavků a záloh, které byly poskytnuty členům orgánů, s uvedením hlavních podmínek úrokové sazby a případně proplacených částek;
- rozsah, ve kterém byl výpočet ztrát nebo zisku ovlivněn metodami oceňování finančního majetku v průběhu nebo v době bezprostředně předcházející účetnímu období;
- pokud toto ocenění má podstatný vliv na budoucí daňovou povinnost, je důležité o tom uvést podrobnosti;
- postup zjištění základu daně z příjmů a použité daňové úlevy. Dále také způsob použití prostředků v běžném období, získaných z daňových úlev v předchozím zdaňovacím období;
- rozdíly mezi daňovou povinností za běžné nebo předcházející účetní období a již zaplacenou daní v daných účetních obdobích; tato informace se uvede, pokud nebyla součástí některé položky v rozvaze;
- informace o podstatných položkách z rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty, u kterých je uvedení podstatné pro hodnocení majetkové a finanční situace a výsledku hospodaření;
- údaje o přijatých a poskytnutých darech, veřejných sbírkách s uvedením účelu a výše částek, které byly vybrány;
- způsoby vypořádání s výsledkem hospodaření z předchozího účetního období, především rozdělení zisku.

2016

Podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., došlo v roce 2016 k mnoha změnám v informacích v příloze v účetní závěrce.

Kromě informací, které musely být uváděny v příloze v minulých letech, musí účetní jednotky připojit informace o:

- technice při ocenění reálnou hodnotou a použitím oceňovacím modelu, například u změny reálné hodnoty a způsobu jejich zúčtování spolu se změnami v ocenění podílů ekvivalencí podle jednotlivých skupin finančního majetku;
- povaze a výši položek nákladů a výnosů, které jsou mimořádné svým původem a objemem;
- názvu, právní formě a sídle účetní jednotky, ve které je účetní jednotka společníkem s neomezeným ručením;
- položkách dlouhodobého majetku (o jejich zůstatcích na začátku a konci období, přírůstcích a úbytcích během období; o výši oprávek a opravných položek na začátku a na konci období a jejich snížení a zvýšení v průběhu účetního období; o výši úroků, jestli účetní jednotka určila, že jsou součástí ocenění majetku);
- odměně auditora za provedení povinný audit účetní závěrky a jiné ověřovací služby, za daňové poradenství a ostatní neauditorské služby.

2.5 Účetní závěrka u nadací

Jak již bylo uvedeno, do roku 2013 se nadace řídily zákonem č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech. Od 1. 1. 2014 se nadace řídí zákonem č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku.

Při sestavování účetní závěrky se nadace řídí především zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví a vyhláškou č. 504/2002 Sb., pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví.

2.6 Ostatní změny v účetnictví v letech 2013 – 2016

Od 1. 1. 2014 začal platit nový občanský zákoník. Díky tomu došlo k několika změnám v oblasti nestátních neziskových organizací. Jednou z hlavních změn je vznik nové formy účetní jednotky a to ústavu, který je nástupcem dosavadních obecně prospěšných společností a řídí se občanským zákoníkem. [24]

Podle vyhlášky č. 504/2002 Sb. se od roku 2014 rovněž změnily některé údaje. Pojem občanské sdružení se změnil na spolek. Občanské sdružení se řídilo zákonem o sdružení občanů, spolek se řídí občanským zákoníkem. V neposlední řadě došlo ke změnám v některých terminologiích. Samostatné movité věci se změnily na samostatné hmotné movité věci, obchodní korporace nahradila stávající pojem obchodní společnost, půjčky se změnily na zápůjčky, závazky na dluhy a nemovitosti na nemovité věci.

Po novele účetnictví v roce 2016 došlo ke změně kritérií pro zařazení účetních jednotek do jednotlivých kategorií. Aktuálně jsou tedy 4 skupiny účetních jednotek. Mikro, malá, střední a velká účetní jednotka. U prvních třech zmíněných skupin je rozhodující, aby tyto účetní jednotky nepřekročily 2 z 3 kritérií. Aby se účetní jednotka stala velkou, musí překročit alespoň 2 kritéria z 3. Odlišnosti jednotlivých skupin jsou například v rozsahu sestavení účetní závěrky nebo ve vedení účetnictví. [8]

Tab. 2.1 Kritéria pro zařazení do jednotlivých kategorií

	Mikro	Malá	Střední	Velká
Aktiva (v Kč)	9 000 000	100 000 000	500 000 000	500 000 000
Čistý obrát (v Kč)	18 000 000	200 000 000	1 000 000 000	1 000 000 000
Průměrný počet zaměstnanců	10	50	250	250

Zdroj: zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví, vlastní zpracování

Od roku 2016 stanovuje vyhláška č. 504/2002 Sb., že rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu v účetní závěrce ve zkráceném rozsahu mohou sestavovat pouze mikro a malé účetní jednotky, které nemají povinnost auditu účetní závěrky. § 30 vyhlášky uvádí, že příloha v účetní závěrce ve zkráceném rozsahu neobsahuje informace o:

- stanovení reálné hodnoty majetku a závazků;
- použitím oceňovacím modelu a technice při ocenění reálnou hodnotou;
- povaze a výši položek nákladů a výnosů, které jsou neobvyklé svým původem a objemem;
- odměně přijaté auditorem za provedení auditu účetní závěrky, za ostatní ověřovací služby, za daňové poradenství a jiné neauditorské služby.

2.7 Ověření účetní závěrky auditorem – obecná ustanovení v roce 2016

Význam auditu spočívá ve vyjádření názoru kompetentní, nezávislé osoby na věrohodnost účetních výkazů, které jsou zveřejněny organizací. Auditor ověřuje věrné zobrazení stavu majetku a závazků, finanční situace a výsledku hospodaření v účetních výkazech společnosti podle pravidel předepsaných českými nebo odlišnými účetními předpisy, mnohdy podle Mezinárodních účetních standardů. [2]

Existují dva základní druhy auditu:

- 1) externí audit, který je prováděn externím auditorem nebo auditorskou firmou, případně státními orgány. Výstupy jsou veřejně dostupné;
- 2) interní audit, který je vykonáván interním subjektem. Výstupní informace jsou dostupné pouze pro management firmy, nikoli pro veřejnost. Napomáhá k optimalizaci hospodaření podniku. [4]

Jak tvrdí Hakalová (2010, s. 117), „základními typy výroků jsou:

- 1) výrok bez výhrad může auditor vydat v případě, že při ověření účetnictví a účetních výkazů nezjistil žádné významné chyby nebo omezení;
- 2) výrok s výhradou znamená, že auditor zjistil určité nedostatky, resp. chyby v účetní závěrce, které podle jeho názoru mění podstatným způsobem v určitých oblastech jejich vypovídací schopnost. Auditor je povinen uvést ve své zprávě důvody výhrady a výši výhrady pokud možno kvantifikovat;
- 3) záporný výrok použije auditor v případě, kdy podle jeho názoru je celá účetní závěrka zavádějící, tzn., že věrně nezobrazuje majetek, závazky, vlastní kapitál a finanční situaci společnosti. Auditor je povinen uvést důvody pro vyslovení tohoto výroku;
- 4) odmítnou vydat výrok může auditor v případě, pokud podle jeho názoru nebylo možné ověřit účetní závěrku takovým způsobem, který považuje za nezbytný pro vyslovení výroku“.

Od roku 2016 podle § 20 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví mají povinnost řádnou a mimořádnou účetní závěrku mít ověřenou auditorem, kterého účetní jednotka vymezí způsobem stanoveným v zákoně upravujícím činnosti auditorů, účetní jednotky, které mají tuto povinnost vymezeny zvláštním právním předpisem a také:

- a) účetní jednotky velké, kromě účetních jednotek, které nejsou subjekty veřejného zájmu;
- b) střední účetní jednotky;
- c) malé účetní jednotky, jestliže jsou svěřeneckými fondy nebo akciovými společnostmi podle občanského zákoníku a k rozvahovému dni, ke kterému sestavují účetní závěrku a za období bezprostředně předcházející, překročily alespoň jednu z daných hodnot: celkem aktiva **40 000 000 Kč**, roční úhrn čistého obrátu **80 000 000 Kč**, průměrný počet zaměstnanců **50**;
- d) jiné malé účetní jednotky, které k rozvahovému dni, ke kterému sestavují účetní závěrku a období bezprostředně předcházející překročily alespoň 2 hodnoty uvedené v bodě c).

Tyto účetní jednotky nemusí mít ověřenou účetní závěrku auditorem, pokud je tato účetní závěrka sestavena v době konkursu, po dobu nepřetržitě po sobě jdoucích 36 měsíců, od prvního dne následujícího po dni, kterým začaly účinky prohlášení konkursu, jestliže nerozhodne věřitelský výbor o tom, že účetní závěrka musí být ověřena auditorem. Dále tyto účetní jednotky nemusí mít účetní závěrku ověřenou auditorem, pokud o tom nerozhodne věřitelský výbor a pokud ji sestavují ke dni předcházejícímu dni, kterým započnou účinky schválení reorganizačního plánu. Jestliže došlo ke zrušení konkursu z důvodu, že majetek dlužníka je pro uspokojení věřitelů úplně nedostatečný, rovněž nemusí účetní jednotky mít ověřenou účetní závěrku auditorem.

Nově od roku 2016 mají povinnost ověření účetní závěrky auditorem nově vzniklé účetní jednotky, pokud je pravděpodobné, že se stanou velkou nebo střední účetní jednotkou. Jestliže tedy taková účetní jednotka vznikne v roce 2016, má povinnost ověření účetní závěrky auditorem již od roku 2016. [10]

Podle § 37 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví se účetní jednotka dopustí správního deliktu, pokud nesplní povinnost ověření účetní závěrky auditorem. V takovém případě hrozí účetní jednotce pokuta až do výše 3 % hodnoty aktiv celkem. Podle § 1d tohoto zákona se aktivy celkem rozumí úhrn aktiv zjištěných z rozvahy (aktiva netto).

2.8 Audit účetní závěrky u nestátních neziskových organizací

Nestátní neziskové organizace se při auditu účetní závěrky řídí zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a rovněž zákony a předpisy upravující jednotlivé neziskové organizace.

Funkce auditu u nestátních neziskových organizací

1) Funkce kontrolní – auditor kontroluje, jestli vše probíhá ve shodě s platnými právními předpisy a zda účetní jednotka poctivě a věrně zachycuje stav majetku, závazků a finanční stav. Auditor ověřuje účetní knihy, účetní zápisy a ostatní dokumenty, provádí rovněž testy způsobu a odpovědnosti za vedení účetních zápisů.

2) Funkce informační – auditor sděluje ve výroku v rámci závěrečné zprávy svůj názor. Tato funkce je důležitá především u auditu nestátních neziskových organizací, jelikož veřejnost má možnost zjistit, jak jsou finanční prostředky použity.

3) Funkce poradenská – auditor může jako nezávislý expert pomoci s řešením různých problémů či otázek, se kterými se účetní jednotka potýká.

4) Funkce preventivní – díky tomu, že účetní jednotka ví, že bude auditorem provedena kontrola, musí jednat podle vymezených pravidel a tato skutečnost odrazuje účetní jednotku od podvodů či nedbalého přístupu k vedení účetnictví. [7]

Audit nevýdělečných organizací se zaměřuje na dvě oblasti a to, na informace finanční z účetní závěrky a účetnictví a na informace nefinanční jako jsou například darovací smlouvy nebo dotace. [20]

Od roku 2016 bez ohledu na to, zda se jedná o podnikatelský nebo nepodnikatelský subjekt, musí mít účetní závěrku ověřenou auditorem za stejných podmínek všechny účetní jednotky. Povinnost tak může nově vzniknout některým účetním jednotkám neziskového sektoru, které splní určité podmínky. [11]

Politické strany a politická hnutí musí podle § 18 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích předložit Poslanecké sněmovně každoročně do **1. dubna** výroční finanční zprávu, která obsahuje kromě účetní závěrky a dalších výkazů rovněž zprávu auditora o ověření účetní závěrky s výrokem bez výhrad. Toto ustanovení platilo jak před rokem 2014 tak i nyní.

Účelová zařízení církví podle zákona č. 3/2002 Sb., mají povinnost ověření účetní závěrky auditorem, jestliže jejich čistý obrat přesáhne **10 000 000 Kč**. Před rokem 2014 podle § 16a zákona č. 3/2002 Sb., měly povinnost auditu ta účelová zařízení, do kterých byl vložen majetek obce nebo státu nebo použily tento majetek nebo pokud byli příjemci dotací z veřejných rozpočtů.

Obecně prospěšné společnosti od 1. 1. 2014 již vznikat nemohou, ale ty OPS, které se nepřeměnily na nadaci, nadační fond nebo ústav, se stále řídí zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. Podle § 19 tohoto zákona, mají povinný audit účetní závěrky ty OPS, které:

- jsou příjemci dotací nebo jiných příjmů ze státního rozpočtu, státního fondu, rozpočtu obce nebo případně z rozpočtu jiného územního orgánu, jejichž celkový objem je větší než **1 000 000 Kč**;

- nezřídily dozorčí radu;

- mají čistý obrat větší než **10 000 000 Kč**.

Nadační fond podle § 24 zákona č. 227/1997 Sb., musel do roku 2014 ověřovat účetní závěrku auditorem, pokud úhrn celkových výnosů nebo nákladů přesáhl **3 000 000 Kč** nebo v případě jestliže majetek byl vyšší než **3 000 000 Kč**. Od roku 2014 již podle nového občanského zákoníku nemají nadační fondy povinnost ověření účetní závěrky auditorem.

Ústavy podle § 415 nového občanského zákoníku mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, pokud to stanoví statut nebo zakladatelské právní jednání, nebo pokud jejich čistý obrat překročí **10 000 000 Kč**. V těchto případech ověřuje auditor i výroční zprávu ústavu.

2.9 Audit účetní závěrky u nadací

Do roku 2014 se nadace řídily zákonem č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech. Podle § 24 tohoto zákona nadace měly vždy povinnost ověření účetní závěrky auditorem. Oproti tomu podle § 341 nového občanského zákoníku nadace ověřují účetní závěrku auditorem, pokud nadační kapitál nebo obrat nadace v minulém období dosáhl částky alespoň **5 000 000 Kč**. Účetní závěrka, podle tohoto paragrafu, podléhá auditu rovněž v případě, rozhoduje-li se podle ní o snížení nebo zvýšení nadačního kapitálu, nebo o přeměně nadace.

3. Komparace náležitostí výroční zprávy nestátních neziskových organizací

Jak tvrdí Hakalová (2010, s. 35), „výroční zpráva je důležitá součást toku informací mezi firmou, obchodními partnery, akcionáři, potencionálními investory, peněžními ústavy, zákazníky společnosti i jejími zaměstnanci“.

3.1 Charakteristika a náležitosti výroční zprávy v roce 2016

Výroční zpráva by měla efektivně komunikovat s cílovými skupinami. Měla by proto:

- a) být pravdivá a otevřená - poskytnout doplňující komentáře a informace;
- b) být jasná a přehledná - poskytnout rychlou orientaci, vysvětlivky odborných termínů a zkratk, být dobře strukturovaná;
- c) mít dostatečné časové hledisko – předkládat výsledky za více let;
- d) poskytnout představu o vývoji – konkrétně a stručně definovat strategické cíle a zhodnotit plnění cílů stanovených v předchozích obdobích;
- e) být „o lidech a pro lidi“ – být věcná, přehledná a srozumitelná, zobrazovat fotografie členů orgánu a vyznamenání organizace atd.;
- f) zobrazovat podnikatelskou strategii společnosti – vhodně definovat hlavní témata výroční zprávy;
- g) zahrnovat kapitolu o sociální odpovědnosti – charakterizovat vztah organizace k okolí, uvádět podporu poskytovanou potřebným. [9]

Podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví je účelem výroční zprávy uceleně, komplexně a vyváženě informovat o vývoji činnosti výkonnosti, a stávajícím hospodářském postavení podniku. Součástí výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva auditora.

Podle § 21 zákona o účetnictví výroční zpráva musí obsahovat mimo jiné finanční a nefinanční informace o skutečnostech, které jsou důležité pro účely výroční zprávy a vznikly až po rozvahovém dni. Dále informace o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky, o činnostech v oblasti výzkumu a vývoje, informace o aktivitách v oblasti pracovněprávních vztahů a ochrany životního prostředí. Rovněž údaje o tom, jestli má účetní jednotka pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí. Od roku 2016 zákon o účetnictví stanovuje, že je nutno uvést i informace o nabytí vlastních podílů nebo vlastních akcií.

Tento zákon od roku 2016 rovněž uvádí, že střední, malé a mikro účetní jednotky ve výroční zprávě neuvádějí nefinanční informace uvedené v předchozím odstavci.

Podle § 37a zákona o účetnictví dojde ke správnímu deliktu, pokud účetní jednotka nevyhotoví výroční zprávu. V takovém případě může být účetní jednotce uložena pokuta ve výši 6 % hodnoty aktiv celkem. Podle § 1d zákona o účetnictví se aktivity celkem rozumí úhrn aktiv zjištěných z rozvahy (aktiva netto).

3.2 Náležitosti výroční zprávy u nestátních neziskových organizací

Nestátní neziskové organizace se při sestavování výroční zprávy řídí jak zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví tak i zákony, které upravují jednotlivé neziskové organizace.

Jak již bylo zmíněno výše, politické strany a politická hnutí předkládají každoročně podle § 18 zákona č. 424/1991 Sb., Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávu do 1. dubna. Tato zpráva obsahuje: účetní výkaz; zprávu auditora s výrokem bez výhrad; přehled o celkových příjmech a výdajích; přehled o dárcích a darech s uvedením výše daru, údajích o dárci; přehled o hodnotě majetku, který byl získán dědictvím, jestliže hodnota dědictví je v hodnotě vyšší než **100 000 Kč**, uvede se i zůstavitel; přehled o členech, kteří mají členský příspěvek za rok v hodnotě vyšší než **50 000 Kč**, uvede se výše příspěvku a údaje o členech. Tato ustanovení platila jak před rokem 2014 tak i nyní.

Účelové zařízení církví podle § 16a uvádí ve výroční zprávě: přehled činností, které byly vykonávány v předcházejícím kalendářním roce včetně uvedení vztahu k účelu založení účelového zařízení; účetní závěrku; výrok auditora k účetní závěrce, pokud obrat účelového zařízení překročil **10 000 000 Kč**; přehled peněžních příjmů a výdajů; přehled rozsahu příjmů (výnosů); objem výdajů v členění na výdaje vynaložené pro plnění obecně prospěšných služeb, výdaje vynaložené pro plnění činností doplňkových a výdaje vynaložené na vlastní činnost; vývoj a konečný zůstatek fondů; stav a pohyb majetku; složení statutárního orgánu a změny základací listiny, ke kterým došlo v předcházejícím kalendářním roce. Rovněž u církví a náboženských společností toto ustanovení platilo před i po roce 2014.

Obecně prospěšné společnosti, které vznikly před rokem 2014 a nezměnily se na ústavy, nadace či nadační fondy se při sestavování výroční zprávy řídí zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. Podle § 20 tohoto zákona správní rada stanovuje OPS termín pro vypracování a zveřejnění výroční zprávy. Cílem výroční zprávy je informovat o hospodaření a činnosti OPS. Jak je uvedeno v § 21, výroční zpráva obecně prospěšné

společnosti musí obsahovat kromě náležitostí uvedených v zákoně o účetnictví ještě informace o: všech činnostech, které byly provedeny v účetním období v rámci obecně prospěšných služeb a doplňkové činnosti a zhodnocení těchto činností; výnosech členěných podle zdrojů; lidských zdrojích; vývoji a stavu fondů k rozvahovému dni; stavu majetku a závazků k rozvahovému dni; struktuře majetku a závazků; celkové výši nákladů a jejich členění.

Do roku 2014 měly nadační fondy podle zákona č. 227/1997 Sb., stanovené povinné náležitosti výroční zprávy shodné s nadací. Tyto náležitosti jsou popsány v další podkapitole. V novém občanském zákoníku již není stanovena povinnost sestavení výroční zprávy nadačního fondu.

Podle § 416 NOZ obsahuje výroční zpráva ústavu, mimo náležitostí vymezených jiným právním předpisem upravujícím účetnictví, další důležitější informace o hospodaření a činnosti ústavu. Rovněž výroční zpráva ústavu obsahuje výši plnění poskytnutých členům orgánu a informace o případných změnách v orgánech nebo změnách zakladatelského právního jednání.

Veřejné vysoké školy podle § 21 zákona č. 111/1998 Sb., ve výroční zprávě o činnosti uvádějí: přehled o vykonávaných činnostech v kalendářním roce; výsledek hodnocení činnosti; změny, ke kterým došlo v průběhu roku v orgánech a ve vnitřních předpisech VŠ; další informace vymezené správní radou veřejné VŠ. Veřejné vysoké školy ve výroční zprávě o hospodaření musí uvést: roční účetní závěrku a posouzení základních údajů, které tato závěrka obsahuje; výrok auditora k účetní závěrce, jestliže byla auditorem ověřena; přehled o peněžních příjmech a výdajích a jejich rozsah a členění podle zdrojů; stav a pohyb majetku a závazků; konečný stav a vývoj fondů; celkový objem nákladů v členění na náklady pro plnění činností doplňkových a ostatních. Obě výroční zprávy, dlouhodobý záměr a výsledky hodnocení činnosti veřejné VŠ musí být veřejně přístupné. Podle těchto ustanovení se veřejné vysoké školy řídily do roku 2014 a stejně tak se jimi řídí i nyní.

3.3 Náležitostí výroční zprávy u nadací

V roce 2013 se nadace ještě řídily podle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech. Podle § 25 tohoto zákona nadace vytvářela výroční zprávu v termínu, který stanovila správní rada, případně statut nadace, nejpozději do šesti měsíců po skončení účetního období. Výroční zpráva zahrnovala přehled o veškeré činnosti a zhodnocení těchto činností za dané období. § 25 rovněž obsahoval:

- 1) přehled majetku a závazků nadace;
- 2) přehled o osobách, které poskytly dar, pokud byly v hodnotě nad **10 000 Kč**;

3) přehled o použití majetku nadace;

4) přehled o osobách, kterým byly poskytnuty příspěvky v hodnotě vyšší než **10 000 Kč** k účelu, pro který byla nadace založena a zhodnocení jestli byly tyto příspěvky použity, a pokud ano, jakým způsobem;

5) posouzení, zda nadace dodržuje při svém hospodaření pravidla, která byla stanovená pro omezení nákladů souvisejících s jejich správou;

6) posouzení základních údajů v roční účetní závěrce a výrok auditora doplněný o důležitější informace ze zprávy auditora.

Jestliže dárce nebo fyzická osoba, která od nadace obdržela příspěvek z humanitárních nebo zdravotních důvodů, požaduje zachování anonymity, musí být tato anonymita zachována.

Pokud po uveřejnění výroční zprávy vyjdou najevo určité skutečnosti, které odůvodňují opravu výroční zprávy, je nadace povinná tuto korekci bez zbytečného odkladu vykonat a zveřejnit.

Oproti předchozím rokům od roku 2014 reguluje nadace nový občanský zákoník. Podle § 358 a § 359 tohoto zákona sestavují nadace výroční zprávu do konce šestého měsíce po skončení předchozího účetního období. Výroční zpráva zahrnuje jak účetní závěrku, tak i přehled o všech činnostech včetně zhodnocení těchto činností.

Kromě náležitostí, které se shodují s předešlými lety, v NOZ přibýlo ještě zhodnocení, jestli nadace při svém hospodaření poskytuje nadační příspěvky podle pravidel.

3.4 Porovnání náležitostí výroční zprávy u NNO

Ve výročních zprávách nestátních neziskových organizací nesmí samozřejmě chybět účetní závěrka, audit účetní závěrky, pokud byla účetní závěrka auditorem ověřena a příloha k účetní závěrce. Další povinné náležitosti výroční zprávy se u jednotlivých NNO již trochu liší. Téměř všechny nestátní neziskové organizace uvádějí ve výroční zprávě přehled o majetku a závazcích, přehled o příjmech a výdajích a jejich rozsah. Politické strany a politická hnutí, nadační fondy a nadace uvádějí přehled o darech, kdežto účelové zařízení církví, ústavy, veřejné VŠ a OPS tento údaj zveřejňovat nemusí.

Ke změnám náležitostí, spojených s novelizacemi zákonů během let 2013 – 2016, nedošlo u politických stran a hnutí, u účelových zařízení církví a veřejných vysokých škol.

Každá NNO má svoje určité specifické náležitosti výroční zprávy, které jiné neziskové organizace neuvádějí.

3.5 Zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy u všech účetních jednotek

2013 – 2015

Podle § 21a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví zveřejňují účetní závěrku a výroční zprávu ty účetní jednotky, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis nebo ty účetní jednotky, které se zapisují do obchodního rejstříku.

Účetní jednotky, které mají povinnost ověření účetní závěrky auditorem, zveřejňují účetní závěrku a výroční zprávu až po jejich ověření auditorem a po schválení oprávněným orgánem, do 30 dnů od splnění uvedených podmínek, jestliže zvláštní právní předpisy nestanoví jinou lhůtu, nejpozději však do konce účetního období bezprostředně následujícího, bez ohledu na to, jestli byla účetní závěrka daným způsobem schválena.

2016

Podle § 21a zákona o účetnictví platí o zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy totéž, co v předchozích letech. Přibyly zde však informace o tom, že malé a mikro účetní jednotky, které nemají povinnost ověření účetní závěrky auditorem, nemusejí zveřejňovat výkaz zisku a ztráty, jestliže jim tuto povinnost nestanoví zvláštní právní předpis. Pokud předkládá účetní jednotka vybrané údaje ze své účetní závěrky, uvede, že jde jenom o vybrané údaje z účetní závěrky a uvede rovněž informaci o tom, kde je účetní závěrka uložena. Zpráva auditora o ověření účetní závěrky se k daným vybraným údajům nepřikládá. Místo této zprávy představí účetní jednotka druh výroku auditora a odkaz na kterékoli problémy, na které auditor upozornil.

Podle §37a zákona o účetnictví dojde ke správnímu deliktu, pokud účetní jednotka nezveřejní účetní závěrku nebo výroční zprávu. V takovém případě může být účetní jednotce uložena pokuta ve výši 3 % hodnoty aktiv celkem. Podle § 1d zákona o účetnictví se aktivity celkem rozumí úhrn aktiv zjištěných z rozvahy (aktiva netto).

3.6 Zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy u nestátních neziskových organizací

Nestátní neziskové organizace se při zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy řídí zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a zákony upravující jednotlivé nevýdělečné organizace.

Zákon č. 304/2012 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob uvádí, že spolky se zapisují do spolkového rejstříku, nadace a nadační fondy do nadačního rejstříku, ústavy se zapisují do rejstříku ústavů, společnosti vlastníků jednotek do rejstříku společenství vlastníků jednotek a obecně prospěšné společnosti se zapisují do rejstříku obecně prospěšných společností. V § 66 tohoto zákona je stanovena povinnost pro tyto NNO, uložit mimo jiné výroční zprávy včetně účetní závěrky a zprávy auditora o ověření účetní závěrky do sbírky listin.

Podle přechodných ustanovení novelizace zákona o účetnictví jsou účetní jednotky, které se zapisují do veřejného rejstříku a nemají povinnost ověřování účetní závěrky auditorem, povinnost zveřejnit účetní závěrku a výroční zprávu za období, které začalo v roce 2014, uložením účetní závěrky a výroční zprávy do sbírky listin nejpozději do 31. 3. 2016. Účetní jednotky, které nemají povinný audit účetní závěrky a zapisují se do veřejného rejstříku, uveřejňují výroční zprávu a účetní závěrku za období, které začalo v roce 2014, jejich uložením do sbírky listin nejpozději do 30. 11. 2017.

Jak již bylo uvedeno výše, politické strany a politická hnutí podle § 18 zákona č. 424/1991 Sb., předkládají každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávu.

Círky a náboženské společnosti podle § 7 zákona č. 3/2002 Sb., zveřejňují výroční zprávu, pokud jsou oprávněni vykonávat zvláštní práva, jako jsou například: vyučování náboženství na státních školách; konání obřadu, při nichž jsou uzavírány sňatky nebo zřizují církevní školy. Toto ustanovení platilo jak do roku 2014 tak i nyní.

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech v § 20 uvádí, že obecně prospěšná společnost má povinnost výroční zprávu zveřejnit v termínu stanoveném správní radou, nejpozději však do 6 měsíců po skončení účetního období. Do 30 dnů po schválení výroční zprávy správní radou musí ji OPS uložit do sbírky listin.

Podle § 416 NOZ má ústav povinnost výroční zprávu uložit do sbírky listin nejpozději do 6 měsíců po skončení účetního období.

Jak do roku 2014 tak i po tomto roce má veřejná vysoká škola povinnost podle § 21 zákona o vysokých školách předložit každoročně ministerstvu a jako neperiodickou publikaci zveřejnit výroční zprávu o hospodaření vysoké školy a výroční zprávu o činnosti.

3.7 Zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy u nadací

Do konce roku 2013 se nadace při zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy řídily § 26 zákona o nadacích a nadačních fondech. Podle tohoto paragrafu nadace zveřejňovaly výroční zprávu uložením u rejstříkového soudu do sbírky listin do 30 dnů po schválení výroční zprávy správní radou, nejpozději však do konce účetního období bezprostředně následujícího, a to i v případě, že správní rada neschválila výroční zprávu. Do zveřejněné výroční zprávy měl každý právo nahlížet. Tyto pravidla platily nejen pro nadace, ale i pro nadační fondy.

Od roku 2014 podle § 360 nového občanského zákoníku, nadace rovněž uveřejňují výroční zprávu do 30 dnů od jejího schválení správní radou, nově ji však zpřístupňují i ve svém sídle. Jestliže nadace není založena jako veřejně prospěšná, postačí zpřístupnit výroční zprávu v jejich sídle. Stejně jako v předchozích letech zveřejní nadace výroční zprávu, i když nebyla schválena správní radou a to do konce účetního období bezprostředně následujícího, avšak musí uvést, že výroční zpráva nebyla schválena a z jakých důvodů.

4. Analýza účetní závěrky a výroční zprávy vybrané nestátní neziskové organizace

Pro analýzu účetní závěrky a výroční zprávy jsem si vybrala Nadaci Terezy Maxové dětem, protože se mi líbí jejich poslání. Žádné dítě by nemělo vyrůstat bez rodiny, a proto je důležité, že existují lidé, kteří pomáhají dětem, které nemají jednoduchý start do života.

V České republice vyrůstá více než 24 000 dětí v ústavní výchově. Kvůli tomuto číslu se naše republika umístila na předních příčkách v Evropě v počtu dětí, které vyrůstají mimo svou rodinu. ČR se nachází na prvním místě v přepočtu dětí umístěných v ústavní péči (na 100 000 obyvatel). [12]

4.1 Nadace Terezy Maxové dětem

Tereza Maxová je velmi úspěšnou modelkou jak v České republice, tak i v zahraničí. V roce 1996 navštívila kojenecký ústav v Praze a změnil se jí život. Tato jedna návštěva se změnila v dlouhodobou, stále přetrvávající pomoc opuštěným dětem. V roce 1997 založila Nadaci, pomáhající opuštěným dětem v dětských domovech, dětských centrech a kojeneckých ústavech. [21]

Rok 2009 byl pro tuto Nadaci průlomovým rokem, jelikož do tohoto roku se jmenovala Nadace Terezy Maxové. Od roku 2009 došlo nejenom k přejmenování nadace na Nadaci Terezy Maxové dětem, ale rovněž došlo k zásadní změně ve strategii a rozdělení Nadace. Vznikla tak Nadace s novým jménem, jejíž poslání a činnost vychází z tradice, kterou Tereza Maxová a její tým dlouhých 13 let budovali. [14]

Oficiální název, který se používá, je Nadace Terezy Maxové dětem. V nadačním rejstříku je registrována jako Nadace dětem Terezy Maxové. Sídlo nadace je v Praze. [14]

Nadace v rámci své činnosti uskutečňuje vlastní projekty a podporuje rovněž partnerské projekty. Mezi partnerské projekty patří například projekt „ROZJEDU TO!“. Jde o projekt, který je realizovaný ve spolupráci s firmou škoda auto, a.s. Cílem tohoto projektu je motivace mladých lidí ve věku 11 – 15 let, umístěných v dětských domovech, k rozvoji profesního a osobního růstu a ke vzdělání. Dalším partnerským projektem je například „Accenture Academy“, který má pomoci dětem žijícím v dětských domovech ve věku 15 – 19 let, při vstupu do jejich samostatného života a přípravě na budoucí zaměstnání. [13]

4.1.1 Poslání Nadace

Umožnit každému dítěti vyrůstat v rodině - toto je základní poslání Nadace Terezy Maxové dětem. Mezi základní tři pilíře podpory, na které je tato Nadace zaměřena, patří:

- 1) předcházení nežádoucího odebrání dětí z rodin;
- 2) podpora náhradního rodičovství;
- 3) kompenzace nedostatků ústavní výchovy.

Členové Nadace věří, že vlastní biologická rodina je pro dítě to nejlepší. Proto Nadace nabízí pomoc ohroženým rodinám prostřednictvím specializovaných neziskových organizací. V této oblasti Nadace nabízí například konzultační služby pro rodiny v nouzi, terapie, asistenční služby a další.

Pokud je dítě přeci jenom odebráno od rodiny, Nadace se snaží o zkrácení pobytu dítěte v ústavní výchově. V co nejkratší době se snaží zajistit dítěti bezpečí u náhradní rodiny, prostřednictvím profesionalizace pěstounské péče.

Třetím pilířem podpory je již zmíněná kompenzace nedostatků ústavní výchovy. Jedná se o podporu dětí, které vyrůstají v kojeneckých ústavech a dětských domovech. Nadace se snaží pomoci mladistvým, kteří většinu svého života prožili v ústavní výchově, začlenit se do samostatného života. Podporují jejich všestranný rozvoj, vzdělání a snaží se jim dopřát stejné příležitosti k zapojení do vlastního života po opuštění dětského domova.

Cílem Nadace Terezy Maxové dětem je tedy všestranná pomoc a podpora opuštěným dětem a poskytnutí bezpečného a zdravého života v rodinném prostředí. Snaží se finanční podporou všech činností, snížit počet dětí, které vyrůstají v ústavních zařízeních v ČR. [12]

4.2 Výroční zpráva Nadace Terezy Maxové v roce 2013

Výroční zprávy této Nadace jsou na internetových stránkách zveřejňovány od roku 2009, kdy došlo v Nadaci k již zmíněným významným změnám.

Výroční zpráva v roce 2013 zahrnuje kromě účetní závěrky a ověření účetní závěrky auditorem ještě další informace, které jsou uvedeny v dalších podkapitolách.

4.2.1 Informační část

Analýza grantové podpory

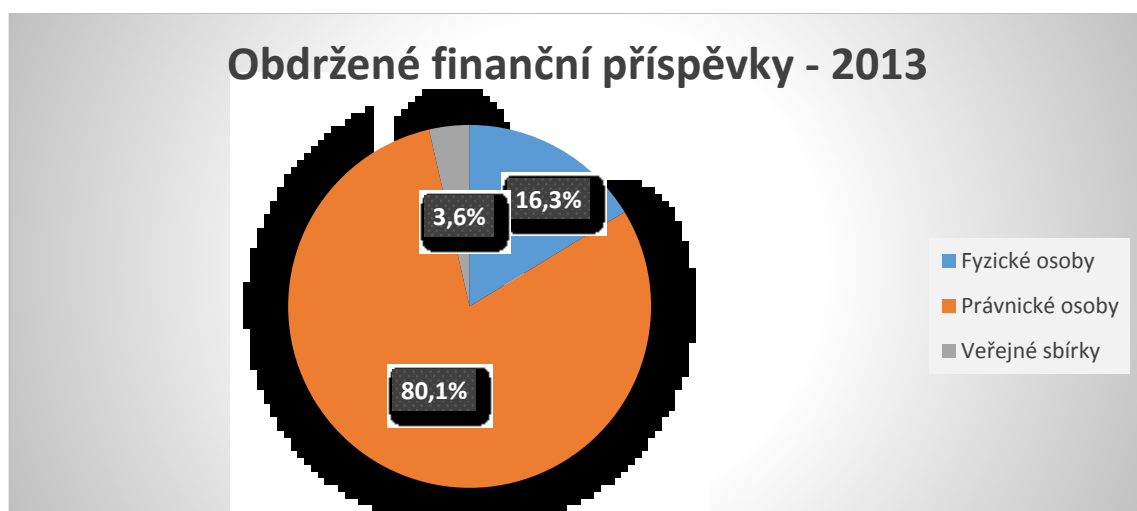
V roce 2013 poskytla Nadace Terezy Maxové nadační příspěvky v celkové hodnotě 17 471 799,64 Kč, které byly rozděleny do tří grantových programů (prevence, rodinná náhradní péče, kompenzace nedostatků ústavní výchovy). Podle statutu mohou danou podporu

získat žadatelé, jako jsou: ústavní zařízení, neziskové organizace, pěstounské rodiny, děti a mládež vyrůstající v ústavních zařízeních. [18]

Analýza přijatých finančních zdrojů a jejich dárců

Základní členění dárců je podle povahy, a to na právnické osoby, fyzické osoby a veřejné sbírky. Celková částka přijatých finančních prostředků v roce 2013 byla 19 088 236,53 Kč. Poměr obdržených finančních příspěvků v roce 2013 je zobrazen v grafu. [18]

Graf 4.1 Obdržené finanční příspěvky za rok 2013

Zdroj: Výroční zpráva Nadace Terezy Maxové dětem za rok 2013, vlastní zpracování

Z grafu můžeme vidět, že největší podíl na poskytnutých finančních příspěvcích mají právnické osoby a to ve výši 80,1 %. Fyzické osoby poskytly 16,3 % příspěvků a výtěžek z veřejných sbírek tvořily 3,6 %.

Podrobnější členění dárců je podle objemu přijatých darů v různých kategoriích. Kromě firem zde vystupují i příspěvky od zaměstnanců a nadací. Za rok 2013 Nadace Terezy Maxové získala 67,8 % darů od firem, od fyzických osob 15,2 %, od nadací 14,4 % a příspěvky od zaměstnanců tvořily 2,6 %. [18]

Vývoj výkonnosti Nadace

Jedním z hlavních výkonnostních parametrů je rozsah získaného majetku v podobě: přijatých darů, výnosů z vlastních investic a veřejných sbírek atd. V roce 2013 činil objem těchto prostředků 21 935 402,32 Kč. Samozřejmě získané zdroje jsou jenom nepostradatelným

nástrojem pro uskutečnění cíle. Nadace se snaží přijaté prostředky efektivně využít na podporu činností souvisejících s naplněním jejich poslání. V roce 2013 Nadace podpořila 345 projektových záměrů v celkové výši 17 471 799, 64 Kč. [18]

Struktura hodnotových přínosů

Za rok 2013 měla Nadace příjmy: z úroků z nadačního jmění 20 054,79 Kč; z úroků z termínovaných vkladů 11 500 Kč; z veřejných sbírek 680 800,74 Kč; ve formě finančních darů 18 407 435,79 Kč, ve formě nefinančních darů 2 800 611 Kč a ostatní příjmy činily 15 000 Kč. Celkové příjmy Nadace Terezy Maxové za rok 2013 dosáhly výše 21 935 402,32 Kč. [18]

4.2.2 Účetní závěrka a audit v roce 2013

Nadace Terezy Maxové dětem má nerozdělené zisky předešlých let v celkové hodnotě 194 277,88 Kč. Nadační jmění evidují ve výši 500 000 Kč a je uloženo na běžném bankovním účtu. Dále cizí zdroje bez výdajů následujících období k datu účetní závěrky jsou 226 603 Kč a jedná se zejména o závazky z mezd a podobných odvodů do splatnosti. [18]

V příloze 1 této bakalářské práce najdeme zprávu nezávislého auditora pro správní radu Nadace dětem Terezy Maxové. Podle názoru auditora účetní závěrka za rok 2013 podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv, nákladů, výnosů a výsledku hospodaření podle českých účetních předpisů. Výroční zpráva obsahuje všechny povinné údaje určené zákonem.

V příloze 2, této práce se nachází rozvaha v plném rozsahu za rok 2013. Přehled aktiv a pasiv je zobrazen v tabulkách 4.1 a 4.2.

Tab. 4.1 Aktiva Nadace Terezy Maxové dětem za rok 2013

AKTIVA				
Položka	Pokladna	Účty v bankách	Náklady příštích období	Celkem
Částka v tis. Kč	282	14 153	1	14 436

Zdroj: výroční zpráva Nadace Terezy Maxové dětem, vlastní zpracování

Z tabulky 4.1 je vidět, že Nadace nevlastnila v roce 2013 žádný dlouhodobý majetek. Z krátkodobého majetku měla pouze peněžní prostředky v pokladně a na účtech v bance.

Tab. 4.2 Pasiva Nadace Terezy Maxové dětem za rok 2013

PASIVA									
Položka	Vlastní jmění	Fondy	Nerozdělený zisk minulých let	Dodavatelé	Zaměstnanci	Závazky k institucím SZ a ZP	Ostatní přímé daně	Jiné závazky	Celkem
Částka v tis. Kč	500	13 516	194	49	99	57	19	2	14 436

Zdroj: výroční zpráva Nadace Terezy Maxové dětem, vlastní zpracování

Z tabulky 4.2 je zřejmé, že Nadace má více vlastních zdrojů a to v celkové výši 14 210 000 Kč. Cizí zdroje jsou v celkové výši 226 000 Kč.

V příloze 3 bakalářské práce najdeme výkaz zisku a ztráty za rok 2013. Náklady celkem v tomto roce činily 5 678 000 Kč stejně jako výnosy, a proto výsledek hospodaření je roven 0 Kč stejně jako daň z příjmů. Mezi největší položky nákladů patří ostatní služby, které byly ve výši 3 173 000 Kč a položka mzdové náklady, která činila 1 660 000 Kč. Největší částkou ve výnosech byla položka zúčtování fondů, která činila 2 907 000 Kč a položka přijaté dary ve výši 2 724 000 Kč.

4.3 Výroční zpráva Nadace Terezy Maxové za rok 2014

V šestém roce své činnosti má Nadace Terezy Maxové dětem finanční sílu a stabilitu. Svědčí o tom především výše přijatých příspěvků, která v roce 2014 přesáhla částku 19 000 000 Kč. [19]

4.3.1 Informační část

Analýza grantové podpory

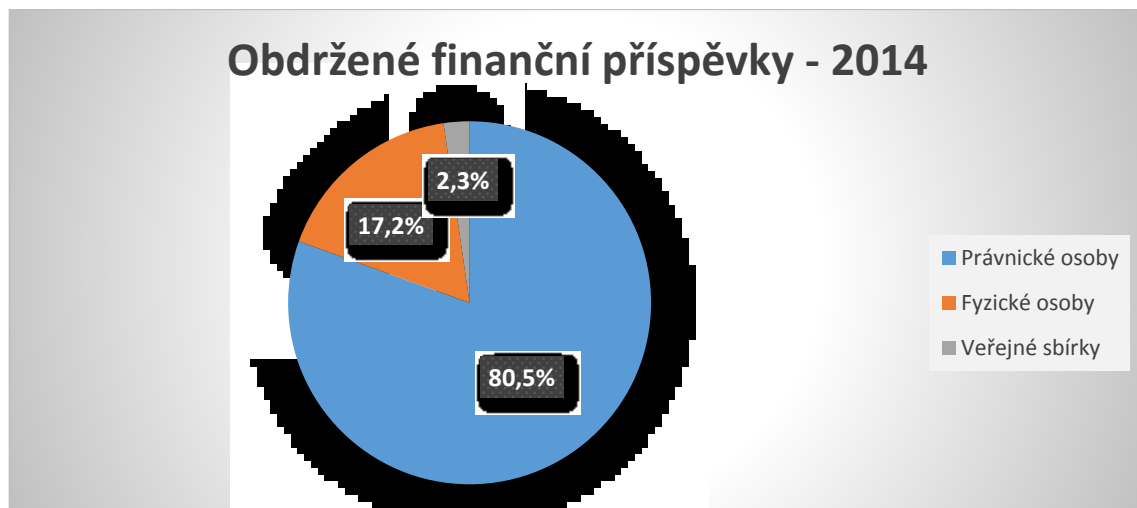
Nadace Terezy Maxové dětem poskytla v roce 2014 nadační příspěvky v celkové hodnotě 15 424 953,60 Kč. Tyto příspěvky byly rozděleny stejně jako v předchozím roce do tří grantových kategorií: prevence, náhradní rodina a kompenzace. [19]

Analýza přijatých finančních zdrojů a jejich dárců

V roce 2014 přijala Nadace finanční prostředky v hodnotě 18 569 345,56 Kč. Tyto prostředky obdržela od právnických osob, fyzických osob a z veřejných sbírek. [19]

Poměr, v jakém obdržela finanční prostředky je zobrazen v grafu.

Graf 4.2 Obdržené finanční prostředky za rok 2014

Zdroj: výroční zpráva Nadace Terezy Maxové dětem za rok 2014, vlastní zpracování

Z grafu vyplývá, že největší množství finančních příspěvků Nadace obdržela od právnických osob příspěvky, které činily 80,5 %. Fyzické osoby poskytly příspěvky, které činily 17,2 % a nejméně bylo vybráno z veřejných sbírek, a to 2,3 % z celkové hodnoty 18 569 345,56 Kč.

Vývoj výkonnosti

Stejně jako v minulém roce je u Nadace Terezy Maxové dětem hlavním výkonnostním parametrem výše získaných prostředků formou veřejných sbírek přijatých příspěvků, výnosů z vlastních investic a další. Celková výše těchto prostředků v roce 2014 činila 19 281 755,21 Kč. V tomto roce Nadace podpořila 445 žádostí o poskytnutí nadačního příspěvku. Celkově přerozdělila příspěvky v hodnotě 15 424 953,60 Kč. [19]

Struktura hodnotových přínosů

Jak již bylo zmíněno výše, celkově Nadace dětem Terezy Maxové získala příspěvky v hodnotě 19 281 755,21 Kč. Z toho finanční příspěvky činily 18 142 380,07 Kč, nefinanční

příspěvky byly ve výši 649 123,95 Kč, příjmy z veřejných sbírek činily 426 965,49 Kč a ostatní čisté výnosy byly v hodnotě 63 285,70 Kč. [19]

4.3.2 Účetní závěrka a audit za rok 2014

Za předcházející léta měla Nadace Terezy Maxové nerozdělené zisky v celkové hodnotě 194 277,88 Kč. Nadační jmění v tomto roce bylo ve výši 500 000 Kč. Cizí zdroje, kromě výdajů příštích období činily k datu účetní závěrky 227 159 Kč a jednalo se zejména o závazky z mezd a podobných odvodů do splatnosti. [19]

V příloze 4 této bakalářské práce najdeme zprávu nezávislého auditora pro správní radu Nadace dětem Terezy Maxové. Podle názoru auditora účetní závěrka za rok 2014 podává poctivý a věrný obraz aktiv, pasiv, nákladů, výnosů a výsledků hospodaření v souladu s českými účetními pravidly. Výroční zpráva obsahuje všechny povinné náležitosti určené zákonem.

V příloze 5 této práce je uvedena rozvaha v plném rozsahu za rok 2014. Přehled aktiv a pasiv je zobrazen v tabulkách 4.3 a 4.4.

Tab. 4.3 Aktiva Nadace Terezy Maxové dětem za rok 2014

AKTIVA					
Položka	Odběratelé	Pokladna	Účty v bankách	Náklady příštích období	Celkem
Částka v tis. Kč	5	100	13 764	1	13 870

Zdroj: výroční zpráva Nadace Terezy Maxové dětem za rok 2014, vlastní zpracování

Z tabulky 4.3 můžeme vidět, že i tento rok Nadace neměla žádný dlouhodobý majetek. V krátkodobém majetku měla Nadace Terezy Maxové zůstatky pouze u položek odběratelé, pokladna a účty v bankách.

Tab. 4.4 Pasiva Nadace Terezy Maxové dětem za rok 2014

PASIVA										
Položka	Vlastní jmění	Fondy	Nerozdělený zisk minulých	Dodavatelé	Zaměstnanci	Závazky k institucím SP a ZP	Ostatní přímé daně	Jiné závazky	Výdaje příštích období	Celkem
Částka v tis. Kč	500	12 934	194	41	103	60	19	4	15	13 870

Zdroj: výroční zpráva Nadace Terezy Maxové dětem za rok 2014, vlastní zpracování

Z tabulky 4.4 můžeme vidět, že Nadace má více vlastních zdrojů v hodnotě 13 628 000 Kč. Cizí zdroje jsou v celkové výši 242 000 Kč.

V příloze 6 této bakalářské práce najdeme výkaz zisku a ztráty Nadace Terezy Maxové za rok 2014. Náklady a výnosy se v tomto roce rovnaly, a byly ve výši 4 513 000 Kč. Výsledek hospodaření a daň z příjmu byla tedy 0 Kč. Největší položkou v nákladech byla v tomto roce položka ostatní služby, jejíž hodnota činila 1 960 000 Kč a položka mzdové náklady ve výši 1 670 000 Kč. Největší část výnosu tvořila položka zúčtování fondů ve výši 3 590 000 Kč a přijaté příspěvky (dary) ve výši 685 000 Kč.

4.4 Obecné účetní zásady, účetní metody a způsoby oceňování

Nadace oceňuje DHM, který byl získán darováním, reprodukční pořizovací cenou. Jmenovitou hodnotou oceňuje Nadace krátkodobý finanční majetek. Jiný majetek Nadace nemá.

O přijatých darech účtuje Nadace rozvahově na účty účtové skupiny 91 – Fondy jako o účelově stanovených zdrojích pro jiné osoby. Jenom část, která je spotřebovaná ve spojitosti s činnostmi Nadace, je zúčtována do výnosů. Tyto finanční prostředky jsou vymezeny na účtu 648 – Zúčtování fondů v položce výkazu zisku a ztrát.

V případě, kdy Nadace obdrží dar v cizí měně, je používán směnný kurz banky, kterým byla cizí měna připsána na účet. V případě nepeněžitého daru se použije kurz k datu podpisu

darovací smlouvy. V účetnictví nejsou k rozvahovému dni Nadace vykázány v cizí měně žádné položky majetku a závazků.

Podle § 19b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, dary a příjmy získané z činnosti vyplývajících z poslání Nadace, nepodléhají této dani. Ve shodě s § 20 odst. 7 tohoto zákona si může snížit Nadace základ daně. Za období roku 2014 to bylo o 63 000 Kč, v roce 2013 si snížila základ daně o 26 000 Kč. Tato úspora daňové povinnosti musí být v příštím období plně využita ke krytí nákladů spojených s činností vyplývající z poslání Nadace.

Nadace účtuje o přijatých darech na účtu 648 – Zúčtování fondů a účtu 682 – Přijaté příspěvky (dary). [19]

Předpokládaný vývoj

Nadace Terezy Maxové dětem předpokládá v dalších letech stabilní příjem získávaných dárcovských prostředků, přibližně ve stejné výši jako doposud. I když aktuálně mezi největší dárce patří velké korporace, Nadace má v plánu rozvíjet nové projekty pro zapojení nejširší veřejnosti, a to formou sociálního marketingu a individuálního dárcovství. Lze očekávat značné posílení strategické spolupráce s neziskovými organizacemi, díky zkvalitnění grantového řízení. Dalším plánem do budoucna je důraz na profesionalizaci vlastních zaměstnanců a neziskového sektoru všeobecně. [18]

4.5 Porovnání hospodaření v letech 2013 – 2014

Podle výročních zpráv Nadace Terezy Maxové dětem, uveřejněných na jejich webových stránkách, získala v roce 2014 Nadace o 2 653 647,11 Kč méně prostředků, což mělo za následek pokles poskytnutých nadačních příspěvků o 2 046 846,04 Kč. Oproti roku 2014 obdržela Nadace více finančních prostředků o 265 055,72 Kč, nefinančních prostředků o 2 151 487,05 Kč a z veřejných sbírek získala Nadace v roce 2013 o 253 835,25 Kč více. Dále Nadace získává peněžní prostředky z ostatních zdrojů, jako jsou například úroky z termínovaných vkladů nebo úroky z nadačního jmění.

Největším přijatým finančním darem od právnických osob byla v roce 2013 částka ve výši 3 422 150 Kč a v roce 2014 částka 1 999 271 Kč. Tyto částky byly darovány od stejné společnosti. Největší finanční částkou, kterou Nadace obdržela v roce 2013 od fyzických osob, byla částka ve výši 546 407,79 Kč a v roce 2014 se jednalo o částku 533 634,50 Kč. V obou letech nejpřínosnější veřejnou sbírkou byl Jarmark OnaDnes.cz, díky které v roce 2013 získala Nadace částku ve výši 154 374 Kč a v roce 2014 částku ve výši 147 290, 52 Kč.

I když Nadace v roce 2014 oproti roku 2013 získala celkově menší obnos peněz, podpořila o 100 žádostí o poskytnutí příspěvků více.

Porovnání majetku a závazků Nadace Terezy Maxové dětem

Podle výročních zpráv Nadace Terezy Maxové dětem z roku 2013 a 2014, byl v roce 2013 stav aktiv a pasiv o 566 000 Kč vyšší oproti roku 2014. Nadace měla v roce 2013 více peněžních prostředků v pokladně a na bankovních účtech. Jedním z důvodů je, že Nadace v tomto roce obdržela více prostředků od dárců, oproti roku 2014. V roce 2013 měly rovněž vlastní zdroje větší hodnotu o 582 000 Kč než v roce 2014. Cizí zdroje měly v roce 2013 hodnotu o 16 000 Kč menší oproti roku 2014.

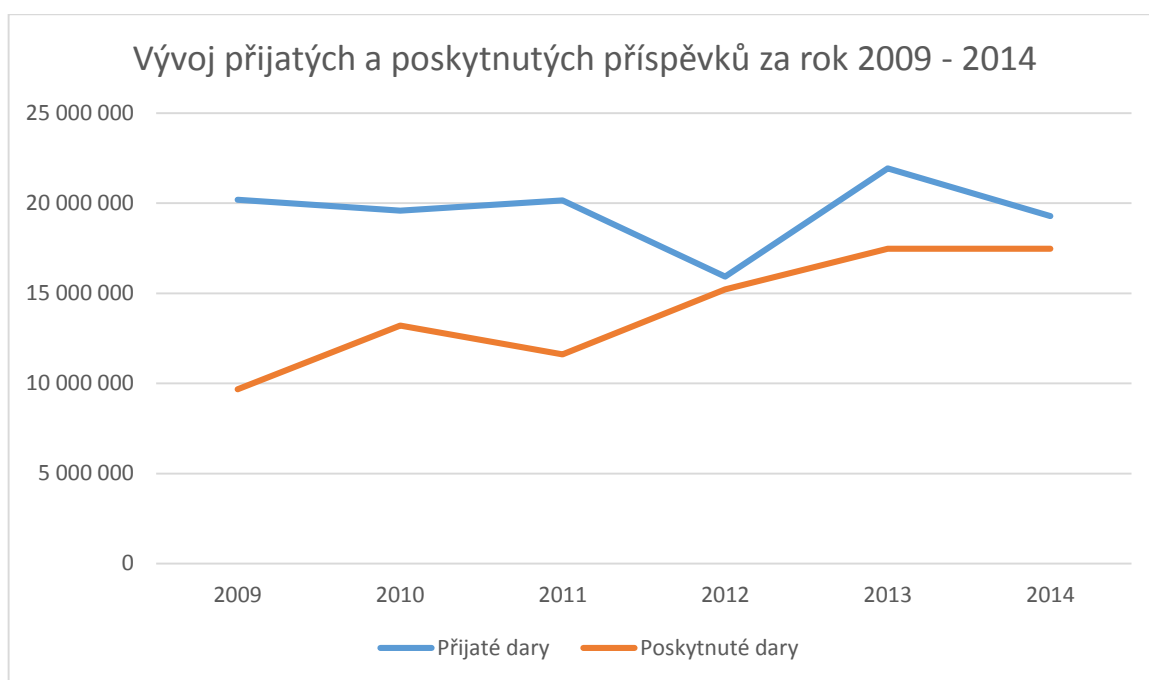
Porovnání výkazů zisku a ztráty

Podle výročních zpráv z roku 2013 a 2014 měla Nadace Terezy Maxové dětem v roce 2013 větší náklady a výnosy než v roce 2014. Meziroční rozdíl činil 1 165 000 Kč. Největší meziroční rozdíl v nákladech byl na účtu 518 – Ostatní služby, kdy v roce 2013 měl tento účet hodnotu o 1 213 000 Kč vyšší než v roce 2014. Největší meziroční rozdíl ve výnosech byl na účtu 682 – Přijaté příspěvky. Oproti roku 2014 byla hodnota tohoto účtu v roce 2013 o 2 039 000 Kč vyšší.

Vývoj přijatých a poskytnutých příspěvků od roku 2009 do roku 2014

Podle údajů z výročních zpráv Nadace Terezy Maxové dětem z let 2009 - 2014, byl vytvořen níže uvedený graf 4.2. V grafu jsou všechny přijaté příspěvky od dárců, příspěvky do veřejných sbírek, výnosy z vlastních investic atd. Mezi poskytnuté příspěvky se řadí jak peněžní prostředky, tak i nefinanční dary. V roce 2009 došlo k největšímu rozdílu mezi získanými a poskytnutými dary, nejmenší rozdíl byl v roce 2012.

Graf 4.2 Přijaté a poskytnuté příspěvky za rok 2009 - 2014

Zdroj: výroční zprávy Nadace Terezy Maxové dětem, vlastní zpracování

4.6 Zhodnocení

Nadace Terezy Maxové dětem je známou, již mnoho let působící nadací v České republice. Je tedy pravděpodobné, že bude prosperovat i nadále. Je předpokládáno, že jejich příjmy budou i v dalších letech stabilní, díky čemuž by mohla Nadace poskytovat nadační příspěvky přibližně ve stálé stejné výši.

5. Závěr

Účetní závěrka a výroční zpráva jsou pro nestátní neziskové organizace nezbytné. Díky těmto účetním výkazům si mohou vybudovat veřejnou důvěru, která je v dnešní době potřebná k úspěšnému naplňování cílů organizací.

Cílem mé bakalářské práce bylo provést srovnání účetní závěrky, výroční zprávy, zveřejňování výroční zprávy a auditu účetní závěrky u nestátních neziskových organizací od roku 2013 do roku 2016. Největší změny v období let 2013 až 2016 nastaly v roce 2014, kdy vešel v platnost nový občanský zákoník, podle kterého se nově začaly řídit některé neziskové účetní jednotky. Další větší změnou byla novelizace zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, která začala platit od 1. 1. 2016. Od tohoto roku se začaly účetní jednotky dělit na mikro, malé, střední a velké a díky tomu došlo k velkým změnám například v povinnosti ověřování účetní závěrky auditorem.

Dalším cílem bylo provést komparaci změn v sestavování účetní závěrky, auditu účetní závěrky, výroční zprávy a zveřejňování výroční zprávy u nadací v letech 2013 - 2016. U nadací došlo k největší změně v roce 2014, kdy začal platit NOZ, podle kterého se nadace začaly řídit. Před rokem 2014 se nadace řídily zákonem č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech.

Dalším cílem mé bakalářské práce bylo obecně charakterizovat účetní závěrku, audit účetní závěrky, výroční zprávu a zveřejnění výroční zprávy u všech organizací. Všechny účetní jednotky se řídí při sestavování účetní závěrky a výroční zprávy především zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Tento zákon stanovuje například: kategorie účetních jednotek, co je obsahem účetní závěrky a výroční zprávy, kdo je povinný mít účetní závěrku ověřenou auditorem atd.

Posledním cílem mé bakalářské práce bylo analyzovat účetní závěrku a výroční zprávu u vybrané nestátní neziskové organizace v letech 2013 a 2014. Vybrala jsem si Nadaci Terezy Maxové dětem, která mě zaujala svým posláním. Jejich cílem je především pomáhat dětem, které vyrůstají v ústavní výchově. Účetní závěrky této Nadace jsou ověřovány auditorem, jehož výroky jsou bez výhrad. Podle zprávy nezávislého auditora z roku 2013 a 2014 podávají účetní závěrky věrný a poctivý obraz o aktivech, pasivech, nákladech, výnosech a výsledku hospodaření.

Provedením komparace účetní závěrky, výroční zprávy, auditu účetní závěrky a zveřejňování výroční zprávy v jednotlivých letech, bylo poukázáno na každoroční změny v zákonech, které je třeba pečlivě sledovat. Je to nezbytné pro správné vedení účetnictví a vykazování finančních údajů o společnosti.

Seznam použité literatury

Odborné knihy

- [1] DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 400 s. ISBN 978-80-7478-799-7.
- [2] HAKALOVÁ, Jana. *Účetní závěrka a auditing*. Brno: Tribun EU, s. r. o., 2010. 148 s. ISBN 978-80-7399-144-9.
- [3] ITTELSON, Thomas R. *Financial statements: a step-by-step guide to understanding and creating financial reports*. Rev. and expanded ed. Pompton Plains: Career Press, 2009. ISBN 978-1-60163-023-0.
- [4] TAKÁČOVÁ, Hana. *Účetnictví neziskových organizací*. Praha: Oeconomica, 2010. 184 s. ISBN 978-80-245-1664-6.
- [5] TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*. Příbram: Professional Publishing, 2008. 88 s. ISBN 978-80-8694-679-5.
- [6] URBANCOVÁ, Alžběta a Šárka KRYŠKOVÁ. *Účetnictví nevýdělečných organizací A*. 2. vyd. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2008, 231 s. ISBN 978-80-248-1801-6.

Elektronické dokumenty a ostatní

- [7] BEČVÁŘOVÁ, Barbora. *O čem vypovídají audity v nestátních neziskových organizacích*. Šance dětem. [online]. 27. 2. 2014 [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <http://www.sancedetem.cz/cs/chci-pomoci/o-cem-vypovidaji-audity-v-nestatnich-neziskovych-organizacich.shtml#vyznam-auditu>
- [8] BOHDALOVÁ Marie. *Kategorizace účetních jednotek a jednoduché účetnictví od roku 2016*. Uctovani.net: Jasně a srozumitelně. [online]. 29. 11. 2015 [cit. 2016-01-27]. Dostupné z: <http://www.uctovani.net/clanek.php?t=Kategorizace-ucetnich-jednotek-a-jednoduche-ucetnictvi-od-roku-2016&idc=230>
- [9] *Dobrá výroční zpráva*. Výroční zpráva.cz. [online]. © 2009 [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <http://www.vyrocnizprava.cz/dobra-vyrocni-zprava>
- [10] LEVOVÁ Jitka. *Změny v povinném auditu a zveřejňování účetní závěrky od 2016*. Notia. [online]. 14. 12. 2015 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <http://www.notia.cz/povinny-audit-a-zverejneni-ucetni-zaverky-2016.html>

- [11] Ministerstvo financí. *Sdělení Ministerstva financí k aplikaci některých ustanovení zákona č. 221/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony*. Ministerstvo financí České republiky. [online]. 25. 11. 2015 [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetnictvi/legislativa-v-ucetnictvi/2015/sdeleni-ministerstva-financi-k-aplikaci-23139>
- [12] Nadace Terezy Maxové dětem. *Naše poslání*. Nadace Terezy Maxové dětem. [online]. © 2009-2016 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.nadaceterzymaxove.cz/o-nadaci/nase-poslani/>
- [13] Nadace Terezy Maxové dětem. *Partnerské projekty*. Nadace Terezy Maxové dětem. [online]. © 2009-2016 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.nadaceterzymaxove.cz/nase-pomoc/partnerske-projekty/>
- [14] Nadace Terezy Maxové dětem. *Výroční zpráva*. Nadace Terezy Maxové dětem. [online]. 2.8.2010 [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: http://www.nadaceterzymaxove.cz/files/ar/VZ_2009.pdf
- [15] Nadace Terezy Maxové dětem. *Výroční zpráva*. Nadace Terezy Maxové dětem. [online]. 1. 8. 2011 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: http://www.nadaceterzymaxove.cz/files/ar/vz_2010.pdf
- [16] Nadace Terezy Maxové dětem. *Výroční zpráva*. Nadace Terezy Maxové dětem. [online]. 1. 8. 2012 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: http://www.nadaceterzymaxove.cz/files/ar/VZ_NTMD_2011_web.pdf
- [17] Nadace Terezy Maxové dětem. *Výroční zpráva*. Nadace Terezy Maxové dětem. [online]. 20. 8. 2013 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: http://www.nadaceterzymaxove.cz/files/ar/VZ_NTMD_2012_web.pdf
- [18] Nadace Terezy Maxové dětem. *Výroční zpráva*. Nadace Terezy Maxové dětem. [online]. 11. 6. 2014 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: http://www.nadaceterzymaxove.cz/files/ar/VZ_NTM_2013.pdf
- [19] Nadace Terezy Maxové dětem. *Výroční zpráva*. Nadace Terezy Maxové dětem. [online]. 26. 6. 2015 [cit. 2016-03-08]. Dostupné z: http://www.nadaceterzymaxove.cz/files/ar/VZ_NTMD_2014.pdf
- [20] Pelikánová Anna. *Vše o auditu v neziskovkách*. ÚčtujemeNeziskovky.cz. [online]. 30.4.2015 [cit. 2016-01-22]. Dostupné z: <http://www.uctujemeneziskovky.cz/clanky/vse-o-audit-u-v-neziskovkach>
- [21] Příspěvatelé Wikipedie. *Tereza Maxová*. Wikipedie: Otevřená encyklopedie. [online]. 27. 01. 2016 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Tereza_Maxov%C3%A1

- [22] STEJSKAL, Jan. *Neziskový sektor – úvod do problematiky*. Účetní kavárna. [online]. 10.2.2011 [cit. 2016-02-15]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d31971v39172-neziskovy-sektor-uvod-do-problematiky/>
- [23] STEJSKAL, Jan. *Změna právní úpravy nestátních neziskových organizací – III. část*. Účetní kavárna. [online]. 12.3.2012 [cit. 2016-01-24]. Dostupné z: http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d41486v52392-zmena-pravni-upravy-nestatnich-neziskovych-organizaci-iii/?search_query=%24index%3D1995&order_by=date&order_dir=asc&type=&search_results_page=2
- [24] ZUSKA, Karel a Matej Kliman. 91487. *VYBRANÉ ASPEKTY NOVÉHO OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU A JEJICH DOPAD NA NEZISKOVÝ SEKTOR – ČÁST I. – OBECNĚ PROSPĚŠNÉ SPOLEČNOSTI OD ROKU 2014*. Epravo.cz. [online]. 24.5.2013 [cit. 2016-01-22]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/vybrane-aspekty-noveho-obcanskeho-zakoniku-a-jejich-dopad-na-neziskovy-sektor-cast-i-obecne-prospesne-spolecnosti-od-roku-2014-91487.html>

Právní předpisy

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 53/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví.

Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností, a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech).

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).

Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech).

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů.

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam zkratek

CP – Cenné papíry

ČR – Česká republika

D – Dal

DDHM – Drobný dlouhodobý hmotný majetek

DHM – Dlouhodobý hmotný majetek

DNHM – Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

DNM – Dlouhodobý nehmotný majetek

MD – Má dáti

NNO – Nestátní neziskové organizace

NOZ – Nový občanský zákoník

OPS – Obecně prospěšná společnost

VŠ – Vysoká škola

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne ... 05.2016

Eva Urbasová

.....
jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha 1 – Zpráva nezávislého auditora za rok 2013

Příloha 2 – Rozvaha Nadace Terezy Maxové dětem za rok 2013

Příloha 3 – Výkaz zisku a ztráty Nadace Terezy Maxové dětem za rok 2013

Příloha 4 – Zpráva nezávislého auditora za rok 2014

Příloha 5 - Rozvaha Nadace Terezy Maxové dětem za rok 2014

Příloha 6 - Výkaz zisku a ztráty Nadace Terezy Maxové dětem za rok 2014